

Pedagógiai program

*S a nép, melynek apraja-nagyja dolgozik,
dolgozik szükségből, dolgozik
mulatságból, mely megszokja
a munkát, mint élvezetet,
s nem mint sanyarú izzadást,
az a nép megnemesül.*

Jókai Mór

Ópályi Jókai Mór Általános Iskola

Ópályi Jókai Mór Általános Iskola

Nevelési Programja

033521

2020. június 26.

Bevezetés

Az intézmény neve: Ópályi Jókai Mór Általános Iskola

Az intézmény székhelye: 4821 Ópályi Kálvin János tér 10/b

Az intézmény tevékenysége: általános iskolai nevelés-oktatás

Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik.

A program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú, - illetve középtávra meghatározza – az intézményben működő évfolyamok számához igazodva – az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait és tevékenységeit. A pedagógiai program így az iskola szakmai önmeghatározásának a legfőbb dokumentuma, s egyben szakmai autonómiájának a biztosítója is. A pedagógiai program tartalmazza: - a nevelési programot, - a helyi tantervet.

Az új Nat-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Két részre tagolódik: - az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat, - az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

A pedagógiai programban foglaltak akkor valósulnak meg, ha hozzákapcsolódva évente megtörténik az aktuális célok meghatározása s az ezekhez kapcsolódó feladatok teljesülnek. A pedagógiai program megvalósításának ezért alapvető feltétele az iskola éves-rövidtávú pedagógiai céljait és feladatait tartalmazó munkatervének az elkészítése és végrehajtása.

Az intézmény működését meghatározó hatályos jogszabályi környezet:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról –
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelete a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2013. évi CCXXXII. Törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

- Iskolánk nevelő-oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- kiemelt figyelmet fordítunk az **emberiség előtt álló közös problémákra** és a különböző **kultúrák iránti nyitottságra**;
- pedagógiánk elfogadott alapelve: **a komplexitás elve**, azaz annak állandó figyelembevétel, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- a nevelés **két alapvető tényezője**: a pedagógus és a tanuló egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van;
- **a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe** érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- **a közösségek biztosítanak terepet** a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja **egymás emberi méltóságát**;
- minden iskolai tevékenységünket – az oktatás és nevelés terén egyaránt – **a gyermekek okos szeretete** hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az **önálló ismeretszerzésre és önművelésre**, ennek feltétele a **tanulási képességek és szilárd alapkészségek** kialakítása;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában **a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg**, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- **alkotó pedagógiai klímát** teremtünk az eredményes munka érdekében;

- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az **önmegvalósítás lehetőségét**;
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a **tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez**;
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák az **élethosszig tartó tanulás alapjait**, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és **kompetenciákat**: a **szövegértési-szövegalkotási, matematikai-logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat**;
- a **kompetencia alapú oktatás során az ismereteket-készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük**;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a **szociokulturális hátrányok leküzdéséhez**;
- differenciált képességfejlesztés, a tanulás motiválása, saját egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, készségfejlesztés;
- tanulói kompetenciák kialakítása (tárgyi, módszertani, szociális, önfejlesztő kompetencia);
- iskolánk segíti a világban való eligazodást az **idegen nyelvek oktatásával**;
- az általános társadalmi modernizációt követve **lépést tartunk az informatikai forradalommal**;
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban a **teljesítményorientált beállítódást**, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési - oktatási folyamatokban **következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk**;
- a **szociális, életviteli és környezeti kompetencia** fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- megalapozzuk a **konstruktív életvezetést, az egyéni életpálya-építést és egészséges életmód** képességét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő **továbbtanulási irányt és pályát kiválasztását**;
- a **kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával** kialakítjuk a **tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét**;
- alapvető értéknek tekintjük a **szűkebb és tágabb hazához való kötődés** érzését, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét;
- a **képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez**, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez.

Célok

Célok az alapfokú nevelés-oktatás alsó tagozatára:

- az iskola a tanulóban **óvja és fejlessze a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot**;
- **vezesse át a gyermeket** az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- **tegye fogékonnyá** a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola **adjon teret** a gyermek játék és mozgás iránti vágyának;
- az iskola **segítse** a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában **elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen**;
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kultúrált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az **alapkészségek elsajátítását**;
- a közösségfejlesztő magatartás és tevékenység szükségleteinek kialakítása a személyiségben;
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése;
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése;
- digitális írástudás elterjesztése;
- önálló intézményi innováció megvalósítása, folyamatossá tétele.

Célok a nevelés-oktatás felső tagozatára:

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegye figyelembe, hogy a 10 -12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegye figyelembe, hogy 12 – 14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- **az alapkészségek kimunkálása** (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) **és differenciált fejlesztése**;
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket
- érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítse fel a továbbtanulásra**;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;

- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással **fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;**
- a tanítási – tanulási folyamat **strukturált tudást közvetítsen:** az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi **értékeket**, erősítse meg a **humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat**, és a gyermek **jellemét** formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben **művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;**
- **elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló** embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon **hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;**
- a **személyiségfejlesztés céljait szolgálja** a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarat és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulóban azokat a képességeket, készségeket, amelyek **a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz** szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során **fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;**
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a **megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;**
- jellemezze munkánkat egyfelől a **következetes követelés és igényesség**, másrészt a tanulók jogainak, **emberi méltóságának tiszteletben tartása**, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát **a személyre szóló fejlesztés** álljon;
- a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, **kommunikációs képességeket** is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja;
- a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, **a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás**, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;
- a „**tanulás tanulása**” és az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon,
- az **informatika alkalmazása** és az **idegen nyelvek tanulása** iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alpműveltség kialakításához;
- alakítsa ki **az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;**
- ismerje és alkalmazza **a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit;**
- legyen képes az **asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre**, ugyanakkor **tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;**
- **személyiségében legyen:** humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony **tanulási stratégiáját**, célszerűen alkalmazza a **tanulási módszereket;**
- a közösségfejlesztő magatartás és tevékenység szükségleteinek kialakítása a személyiségben;

- a tanulók képességeinek és **kulcskompetenciáinak** – lehetőség szerinti – **egyénre szabott fejlesztése**;
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése;
- **digitális írástudás** elterjesztése;
- önálló **intézményi innováció** megvalósítása, folyamatossá tétele.

Feladatok

Feladatok a nevelés-oktatás alsó tagozatán:

- a pedagógiai munka középpontjában **a személyre szóló fejlesztés** törekvése álljon;
- **a tanítás** nem más, mint **a tanulók tanulásának szervezése**: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulásszervezés meghatározó szempontja **a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása** legyen;
- a kompetencia alapú oktatás implementációja;
- a kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan;
- az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését, oktatását meghatározó célok és sikerkritériumok megfogalmazása;
- a célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek: a kompetencia alapú oktatás kiterjesztése, élet közeli tanulási környezet kialakítása, a tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvés tevékenységrendszerének biztosítása;
- a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása;
- alapozzuk meg **a tanuláshoz való pozitív viszonyt** (attitűd);
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített **motivációval** fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelmvilágának gazdagodását;
- alapozza meg **a tanulási szokásokat és módszereket**;
- támogassa **az egyéni képességek kibontakozását**;
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó **differenciálás** a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben; működjön közre **a tanulási nehézségekkel való megküzdés** folyamatában;
- törődjön azoknak **a hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociális- kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésebből fakadnak; a gyermek **jellemét formálva szolgálja a személyiség érést**;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg **a konstruktív magatartásformákat**, szokásokat;

Feladatok a nevelés-oktatás felső tagozatára:

- fejlessze a tanulóknak azokat a képességeket, készségeket, amelyek **a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek;**
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben **fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját;**
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét;
- tudatosítani a tanulóknak **a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit;**
- tisztázni **az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát,** és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- **a demokratikus normarendszer kiterjesztése** a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- **vállalja identitását,** a nemzeti, a nemzetiségi azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;
- erősítse **a Európához való tartozás tudatát,** és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;
- fordítson figyelmet **az emberiség közös problémáinak** bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni”;
- **felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét;**
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése;
- a szocializáció folyamatainak elősegítése;
- az elemi műveltség alapjainak lerakása, elmélyítése;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- a tanulók **kapjanak folyamatos visszajelzést** a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről;
- adaptív tanulásszervezéssel hasznosítsuk a számítógépet, s az infokommunikációs technikákat;

Eszközök

- minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak **megfelelő programokat, tevékenységi formákat;**
- a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont **az életkori jellemzők figyelembe vétele;**

Új módszerek, szervezési módok, tanulásszervezési eljárások:

- tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés
- három hetet meghaladó **projektek**
- **témahetek**
- **moduláris** programok

- **az infokommunikációs technológia**, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.
- **személyes példamutatással** neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteltében tartása;
- a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés** alapozásával, gyakoroltatásával;
- az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, **a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése** érvényesül;
- megismerjük és **alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére kidolgozott tanulói és tanári eszközrendszert, az SDT kínálta lehetőségeket;**
- a diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez megyei illetve országos standardizált **mérőeszközöket alkalmazunk;**
- nevelési célzatú (nyílt és zárt) csoportfoglalkozás a nevelési problémák megbeszélésére, kezelésére;

A nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal ötvözzük:

A: a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

Az oktatás valamennyi módszere, meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló;

B: a tevékenység megszervezésének módszerei:

Csoportképzés, kooperatív feladatmegoldás, követelés, megbízás, (ön) ellenőrzés, (ön)értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;

C: a magatartásra ható módszerek:

a.) ösztönző módszerek (ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret (pl.: szóbeli dicséret nyilvános formái: - osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt, iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás...));

írásbeli dicséret formái: - osztályfőnöki dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba), - igazgatói dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba), oklevél, kitüntetés, alapítványi, fenntartói, országos szintű elismerések; osztályozás; jutalmazás), hosszabb ideig tanúsított jó (példamutató) magatartást, szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát, rendkívüli teljesítményeket (megyei, országos helyezések) ismerünk így el.

A jutalmazás formái lehetnek: szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalom (könyv, különféle tárgyi jutalmak: labdák, sportfelszerelések, számítástechnikai eszközök, kirándulás, táborozás, tanulmányút, ösztöndíj...)

b.) kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés, párhuzamos osztályba való áthelyezés, áthelyezés másik iskolába (kivételes esetben!), tanuló kizárása az iskolából (csak tankötelezettség korhatárán túl!)

c.) gátlást kiváltó módszerek (ezek a módszerek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni): *felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, átkelés, elmarasztalás;*

A nevelési módszerek különböző formáit, változatait is eszközöknek nevezik. Ezek a következők lehetnek:

- **nyelvi (verbális) eszközök** (az információközlés azon módja, amikor közleményeinket a nyelv segítségével továbbítjuk): beszéd, beszélgetés (a nevelés egyik nagyon fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz; tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés, szervezetség alapján lehet: spontán vagy tervezett, formája alapján: egyéni vagy csoportos), interjú;

- **nem nyelvi (non verbális) eszközök** (az információközlés azon módja, amikor közleményeinket nyelven kívüli eszközökkel fejezzük ki; a nem nyelvi eszközök kísérhetik (beszélgetést kísérő gesztikulálás),

nyomatékosíthatják (dicsérő szavakat kísérő mosoly) vagy helyettesíthetik (fenyegető mutatóujj korhalást) közleményeiket: arckifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközsabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok), kulturális jelzések,

- **szociális technikák** (ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják el, kezdetben a családban (gyermekkori beidegződés) majd az iskolai közösségben), ezért nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában,
- **technikák az ön- és emberismeret fejlesztéséhez** (ezek olyan eszközök, technikák, amelyeknek lényeges eleme, hogy a világra vonatkozó ismeretek mellett, azokkal szinkronban fejlesszük a tanulók belső, pszichés világát, társas kapcsolatait, egyedi tulajdonságait, készségeit: fejlesztő interjú, fejlesztő beszélgetés,
- **szociális készségfejlesztő technikák** (a tanulók problémamegoldó és konfliktuskezelő készségeinek fejlesztése, illetve a meglévők erősítése): minta- és modellnyújtás, megerősítés (buzdítás, dicséret, jutalmazás), szerepjáték, dramatizáló tevékenység;

Eljárások

- fokozatosan **átvezetjük a gyermeket** az óvoda játékközpontú cselekvéseiből **az iskolai tanulás tevékenységeibe**;
- **mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz**, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- **a célok megvalósításának eszközei, eljárásai; új módszerek, szervezési módok, tanulásszervezési eljárások**
- az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az **induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával** törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a **koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával**;
- az egészséges életvitel kialakításához **a teljes körű egészségfejlesztés** gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását **a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával** kívánjuk megvalósítani;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés és önértékelés** képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: **az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- **az egész napos iskola, iskolaotthonos nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát**, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- **a képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is**, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;
- **a kreativitás fejlesztése**; az **írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés**; **a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése**, személyre szóló, **fejlesztő értékelésük**;

- a személyiség **erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával**; helyes **magatartásformák megismertetésével** és gyakoroltatásával;
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat **és az alapvető képességek, készségek elsajátításával**; a **mentális képességek** célirányos fejlesztésével; **az önálló tanulás és az önművelés alapozásával**;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő **kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat**;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- **heurisztikus tanulási helyzeteket** és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a **megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét**;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus tudás** nyújtásával **a szocializációs folyamatokat segíti** elő;
- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- **alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket**;
- **az elemi szocializáció eredményeire építve beavatjuk tanulóinkat a politikai szocializáció folyamatába**;

1.2.Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elvek

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődés és változás folyamatában, „én tudata” birtokában többé –kevésbé tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát.

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A személyiség jellege, kialakulása tehát az örökletes és környezeti hatások illetve ezek interakciójának, egymásra hatásának eredménye és ezek eredője. Az emberbe az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg, melyek génjeiben, azok kódjában benne van. A környezeti hatások – társadalom, nevelőintézmények, család – befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és milyen mértékben és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között **a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.**

Nevelési módszerek: olyan eljárások, amelyek a nevelési hatások irányításával és hatékonyságuk fokozásával érvényesítik személyiségformáló nevelő funkciójukat. A nevelő hatások forrásai a nevelési tényezők: a felnőtt tekintélyi személyek, a feladatok és a kortársi interakciók. a nevelési tényezőktől eredő nevelő hatásokat orientálják és optimalizálják a nevelési módszerek, de alkalmazásuk végső célja és eredménye a személyiség formálása.

A nevelő hatások a tanulók tevékenységének folyamatában vagy ehhez csatlakozva jelennek meg, így a nevelési módszerek is ebben a keretben kerülnek alkalmazásra.

1.2.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A kompetencia-alapú oktatás részprogramjait is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a nevelés-oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése. Komplex személyiségfejlesztésre törekszünk, amikor megismerjük tanítványaink szükségleteit és motivációs bázisát.

Tanítványaink személyiség szerkezetének a megismerésével elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk önmagukhoz és a társaikhoz fűződő viszonyukat.

Alkalmazkodunk az életkori sajátosságaikhoz.

A pedagógus személyiségét alapvető motivációs tényezőnek tartjuk, közvetetten meghatározója a tanuló tantárgy iránti érdeklődésének és személyes kapcsolatainak minőségének.

Megalapozzuk a szociális kompetencia, a pozitív szokások kialakítását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas kapcsolatait.

Igyekszünk kiépíteni az egyéni életvezetési kultúrát. Megalapozzuk a pozitív tartalmú viszonyulásokat (attitűd), a tényleges szükségletek felismerését (igényszint) és az ösztönző motívumokat (cselekvésre késztető belső erőforrások).

Tanulóink személyiségére építjük az emberi, természeti és társadalmi környezet alakításának a képességét.

Problémás nevelési helyzetekben megfelelő konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk, mindenkor a gyerek érdekét szolgáló megoldásokat keresünk.

Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarat és jellembeli tulajdonságainak a harmonikus fejlődését.

A tanulóknak legyen áttekintése a saját személyisége összetevőiről, képessége és tehetsége hatáiról, legyen képes felismerni viselkedése következményeit.

Alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást.

Az iskola adjon teret a színes, sokoldalú iskolai életnek, fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségeit és akaratát.

Ismerjék meg a tanulók a szociális (társas viselkedés) szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet.

Fejlesszük a személyes képességeket az önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelem területein.

Tanulóink legyenek tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal.(pl.: káros szenvedélyek-drog, alkohol, dohányzás, mozgásszegény életmód-, egészségtelen táplálkozás, negatív hatású társas kapcsolatok, a korai nemi élet, stb.)

Az iskolában a korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk.

Igyekszünk a tanulók jogainak, emberi méltóságának a maradéktalan tiszteletben tartására, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintatra.

A családdal való kapcsolattartás érdekében biztosítjuk a rendszeres és folyamatos információáramlást, a nevelőmunkában megnyilvánuló együttműködést.

Az empátiaképesség alakításával növeljük a másság elfogadásának a képességét, a tolerancia képességfokát.

- Feladatnak tekintjük, hogy támogassuk a tanulókat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságaik formálásában.
- Megalapozzuk a tanuláshoz szükséges alapkészségeket, biztosítjuk a kulcskompetenciák használható kifejlesztését.
- Erősítjük a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségi jegyeket. Folyamatosan segítjük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Olyan iskolai életrend kialakítása a feladatunk, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat és átláthatóak a magatartási szabályok.
- Arra szoktatjuk tanítványainkat, hogy tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat.
- A tanuló legyen képes arra, hogy tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját és szokásrendszerét.
- Feladatunk az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő nevelő hatások összehangolása.
- A gyerekeket a harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadására és közvetítésére neveljük. Különösen fontosnak tartjuk az előítéletesség felismerésére való képesség kialakítását és a testi-lelki egészség megőrzésére vonatkozó képesség megalapozását.
- Folytasson a nevelőtestület hatékony nevelő-oktatómunkát a bűnmegelőzés, a drog prevenció és a fogyasztóvédelmi nevelés terén.
- Az önfejlesztő képesség megalapozásával segítsük tanulóinkat a saját önfejlesztő stratégiák kialakításában.

A tanulók egészséges személyiségfejlődése szempontjából fontosnak tartjuk a közösséghez tartozást, mert ennek az élménye alapozhatja meg tanítványainkban az önmaguk cselekedetei és a közösség iránti felelősség együttes tudatát.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségről alkotott nézetek nagyon változatosak, az egészség többféleképpen is definiálható. Az egyszerű megközelítések mellett léteznek átfogó filozofikus vagy morális felfogások is. Másképp gondolkodnak az egészségről a laikusok és másképp az egészségügyben dolgozók, de a különböző kultúrákban, társadalmakban ugyancsak eltérő módon vélekednek és beszélnek róla.

Az Egészségügyi Világszervezet által megfogalmazott definíció az egészséget a társadalmi és az egyéni teljesítmény felől közelíti meg, és hangsúlyozza az egészség dinamikus és pozitív természetét. Az egészséget alapvető emberi jognak, „az élethez szükséges erőforrásnak” tekinti, mely egyben társadalmi befektetés is. Fontos, hogy az egészségfogalom kiterjedt jelentéstartalma miatt az adott helyzethez igazodó szempontok kerüljenek előtérbe, melyek meghatározzák az elsődleges feladatokat is. Az egészség a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúly állapotát fejezi ki.

A program filozófiája a megelőző tevékenységhez kapcsolódik. Az önismeret, az egészséges környezet megteremtésének feltételei kapcsolódnak a hatékony kommunikációt fejlesztő tevékenységhez, a stressz-kezelés, a kritikus gondolkodás, az ellenállási készség és a kockázatvállalási készség fejlesztéséhez

Mi az egészségfejlesztés?

Az egészségfejlesztés fogalma viszonylag új keletű, ennek ellenére gyökerei sok – sok évre nyúlnak vissza.

Kezdetben a fő célkitűzés a megfelelő higiénés szokások bevezetése és elterjesztése volt. Később a környezeti és biológiai tényezők változása által okozott betegségek kerültek előtérbe. Így a figyelem központjába az életmód változtatás, az átfogó védőoltási és szűrési rendszerek kerültek. Ezekkel az intézkedésekkel a járványok kezelhetőkké váltak.

A krónikus megbetegedések megjelenésével és elterjedésével, különböző egészségnevelési kampányok jöttek létre. Bebizonyosodott azonban, hogy a nevelési folyamatba illeszthető ismeretátadás, az ismeretek bővítése önmagukban nem eredményezik az egyes ember szintjén az életmód tartós megváltozását.

Az ismeret centrikus megközelítések egymagukban nem értek el kedvező eredményt. Nyilvánvalóvá vált, hogy csak újabb eszközök, bevonásával válhat valóban hatékonyvá az egészségnevelési munka.

Így napjainkban az egészség - megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Olyan életmódbeli alternatívákat kínál, amelyekkel azonosulva az egyéneknek lehetőségük nyílik az egészségesebb életforma kiválasztására. Így az egészségmegőrzés a mindennapi élet részévé válik, mely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását. Az egészségmegőrző tevékenység magában foglalja az emberi szervezet működésével és betegségek megelőzésével, az életvezetéssel kapcsolatos egyéni ismeretek bővítését, ezen kívül szakmapolitika változásokat feltételez, mivel a politikai és környezeti tényezők nagymértékben befolyásolják az egészséget.

Az életmód szerepe

A népegészségügy mérései kedvezőtlen életkilátási képet mutatnak. Az okokat két témaköré csoportosítják.

- az egészségre ártalmas viselkedési módok gyakoriságának alakulása,
- a gazdasági – társadalmi környezet minősége.

Az életmódot nem kiváltó oknak kell tekintenünk, hanem okozatnak. Az életmód meghatározza az egészségi állapot alakulását. Az egészségi állapot viszont csak akkor változik, ha az életmódmód megváltozásában szerepet játszó okokat megszüntetjük.

Az egészségi állapotban pozitív változásokat szeretnénk elérni, akkor még az ártalmakkal való találkozás előtt, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtani. A beavatkozásra legeredményesebb időszak az általános iskolában eltöltött nyolc év, mert ebben a korban legintenzívebb a tanulási időszak. Ebben a munkában a család és az iskolai környezet támogatását is el kell nyerni.

A harmonikus személyiségtől elválaszthatatlan a kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és konfliktusok kezelésében való jártasság. A megfelelő önbizalom, a közösséghez való tartozás, a párkapcsolatok alakításának képessége nélkül elvesz az önirányítás képessége, az egyén egyre kevésbé érez felelősséget saját sorsának alakításáért. Az egyensúly felborul, a labilis személyiség kapaszkodót keres, és ideiglenesen talál is a pótszerekekben, pótcselekvésekben. A megfelelő prevenció tartalmát a képességek és készségek határozzák meg.

Az iskola szerepe és lehetősége

Az egészségnevelés egyik legfontosabb színtere az iskola, de a közvélemény, valamint a tömegtájékoztató eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségfejlesztésben. Különböző elvi megfontolások teszik az iskolát elsődleges fontosságúvá az egészségnevelési munkában. Ezen elvi megfontolások következőkben foglalhatók össze:

- Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolát.
- Az alapfokú iskolák tanulóinak személyiségfejlődése, az értékek és az ismeretek elsajátítása szempontjából még olyan periódusban vannak, amelyek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában. Ennek a korosztálynak egészségmagatartása határozza meg a jövő felnőtt lakosság egészségi állapotát.
- Az iskola gyerekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának kitüntetett színtere az iskola.
- Az iskola nem elszigetelten tevékenykedik, hanem más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik. Így egészségnevelésével hatást gyakorol az iskola szűkebb és tágabb környezetére.

Az iskola tehát olyan keretet adhat, melynek segítségével mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és gyakorlására.

Az egészségnevelés a NAT közös követelményeiben áthatja az iskolai élet valamennyi színterét.

Az egészségnevelés:

- a legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja,
- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység,
- tömegméretű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére,
- tudományosan megalapozott,
- helyes cselekvésre serkentő

Alapelvek

- Minden tanuló joga és vágya, hogy egészséges boldog életet éljen.
- Értjük el, hogy az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Válgjon az egészségügyi kultúra az általános műveltség szerves részévé, mert az egészséges életmód ismerete éppen annyira fontos, mint bármely más tudomány ismerete.
- Tudatosuljon, hogy az egészség, mint meghatározó társadalmi és személyi erőforrás biztos befektetés a társadalom számára.

- Válgjon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek.
- Ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapot ok – okozati összefüggéseit.
- Rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk.
- Legyenek nyitottak és megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- Életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését az egészség megőrzését.
- Legyenek ismereteik a prevenció eljárások fő formáiról.
- Alapvető igénnyé válják a szellemi tevékenységekhez szükséges tanulási módszerek elsajátítása, a munka, a pihenőidő megfelelő arányának, és a munkához szükséges nyugodt, rendezett környezet kialakítása.
- Álljon az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül és az azon kívüli szabadidős programok középpontjában.

Az egészségnevelés célja

- Rendelkezzenek a tanulók korszerű ismeretekkel, és azok gyakorlásához szükséges képességekkel, jártasságokkal az egészségük védelme érdekében.
- A tanulók bővítsék az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket.
- Ismerjék fel, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés az egészségi állapot között.
- Alakuljon ki a tanulóknál az önmagukkal szembeni felelősségérzet.
- Ismerjék fel, hogy miért szükséges a jövő tervezése, az életút tudatos építése. Lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni döntések, helyzetmegoldási, megküzdési technikák.
- A tanulók értelmezzék helyesen azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyi kapcsolatok minőségén múlik.
- A beidegzett rossz szokásokkal szemben ismerjék fel a tanulók az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket.
- A tanulók készség szintjén alkalmazzák azokat a stratégiákat, amelyek segítségével megőrizhetik életük egyensúlyát.
- Szerezzenek elegendő tudást és ismeretet, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is.
- Ismerjék meg a tanulók önmagukat, saját fejlődésüket.
- Alakuljon ki a tanulóknál az a tudat, hogy ők is részei a természetnek, az életnek és a helyi környezetüknek.

- A tanulók ismerjék az egészség szempontjából leginkább kritikus területeket: a táplálkozást, az alkohol –és kábítószer fogyasztást, a dohányzást a családi és kortárs kapcsolatokat, a környezetvédelmet, az aktív életmódot, a személyes higiéniát és szexuális fejlődést.
- Ismerjék társas kapcsolatok egészségi – etikai kérdéseit.
- Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az egészségnevelés feladatai

- A legalapvetőbb, egészségnevelési ismeretek megismertetése, ismeretközlés, oktatás egyéb információ útján.
- Az iskola feladata, hogy minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Adjon ismeretet a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakítását, amelyek a gyermek, ifjak egészségi állapotát javítják.
- Az egészségnevelés feladata, hogy neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére.
- Meg kell tanítani a tanulókat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan, helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- Az egészségnevelés feladata, hogy a gyermeket – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásánál megelőzésre nevelni.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.
- Fordítson figyelmet a családi élet, a felelős örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.
- Építeni kell a tanulók előismereteire, tájékozottságára.
- Figyelembe kell venni a tanulók életkori jellemzőit, adottságait, szükségleteit, igényeit.

Az egészségnevelés területei:

- Egészség – betegség,
- Táplálkozás – mozgás,
- Napirend – a szabadidő helyes felhasználása,
- Testápolás – személyi higiéné – és az öltözködés,
- Családi élet jelentősége,
- Kortárskapcsolatok,
- Káros szenvedélyek – helyes döntések,
- Szexualitás,
- Egészséges környezet és védelme,
- Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás,

Módszerek, eszközök

- Előadás hagyományos formája az ismeretterjesztésnek. Soha ne legyen hosszú, de legyen érthető, világos, a tanulók életkorának megfelelő.
- Tegyük mozgalmassá a tanulást, az ismeretszerzést. Építsünk a tanulók kíváncsiságára, az ismerkedés és együttműködés sokféleségére.
- Témától függően rendezzünk játékos formában kerekasztal – vitákat – orvos, védőnő, jogász, rendőr, szülő, pedagógus közreműködésével.
- A vita – módszere fejleszti a vitakultúrát, a helyes szép beszédet, a meggyőző érvelés technikáját és az együttélés szabályainak betartását.
- Illemtani ismeretek bővítésére, a viselkedési kultúra javítására is lehetőség nyílik.
- Az elbeszélés - legyen színes, motiváló és élményszerű.
- A megfigyelés, - a fejlesztési követelményekben hangsúlyos szerepet kap. A tanulók tudjanak ismeretekhez jutni a jelenségek, folyamatok megfigyelése, mérése, kísérleti vizsgálata és modellezése, az ismeretterjesztő irodalom és könyvtár használata révén. Ha a megfigyelés hosszabb időn át tart, akkor megfigyelési naptárt készíthetnek a tanulók. A közvetlen tapasztalás erősíti a bevést, ahol lehet, ezzel színesítsük a tanulást.
- A szerepjátékok - lehetőséget kínálnak a problémás élethelyzetek kipróbálására. Segít a tanulónak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik tetteik mozgatórugóit.
- Kísérletezés - segíti a tanulókat az ok – okozati összefüggések felismerésében. A felismerés világos és meggyőző, fejleszti a természettudományos gondolkodást.
- Az egészségnevelő plakátok - jelentős információhordozók, a mozgósító hatásuk sem elhanyagolható.
- A faliújság - alkalmas arra, hogy az ügyes gyűjtőmunkákat, a jó feladatmegoldásokat a tanulók hosszabb ideig is tanulmányozhassák, így mód nyílik az adott osztály egészségügyi témáinak, problémáinak konkrét leírására.
- Az egészségnevelési témákkal foglalkozó újságok és folyóiratok segítik az ismeretszerzést, a tanítást.
- Az adott témához, a tanulók aktív részvételével rendezett kisebb – nagyobb kiállítások gazdagabb szemléltetést, és erős értelmi, érzelmi motivációt tesznek lehetővé.
- A felsoroltak mellett használhatók a biológia szertár szemléltető anyagai, környezetünkben előforduló egyszerűeszközök, diaképek, videó filmek, applikációs képek, folyóiratok, Internet WEB – oldalak transzparenszek, CD – Romok, stb..

Fejlesztési követelmények

- Támaszkodjunk minden korcsoportban a tanulók meglévő ismereteire.
- Folyamatosan értelmezzük az egészségnevelés fogalmát.
- Az egészségnevelésre vonatkozó fogalomkészletüket bővítjük, tegyük egyre differenciáltabbá.
- Az egészség és a magatartás szempontjából kritikusnak mondható területekkel (táplálkozás, mozgás, biztonság, az alkohol, a kábítószer, a dohányzás a családi és kortárs kapcsolatok, a környezetvédelem, a személyes higiéné és a szexualitás) nem egymástól elszigetelten, összefüggéseikből kiragadva, hanem kölcsönös kapcsolatrendszerükben foglalkozzunk.

- Törekedjünk a test és a lélek harmonikus fejlődésére, a szocializáció folyamatainak elősegítésére, az alpműveltség továbbépítésére, a tanulási stratégiák fejlesztésére.
- Fejlődjön magabiztosságuk, a jövővel szembeni pozitív beállítódottságuk.
- Fokozatosan fejlődjön mozgásigényük, s ezzel együtt állóképességük.
- Helyes erkölcsi szemlélet fejlesztése.(társadalmi, nemi – és családi élettel kapcsolatban)
- Fejlődjön szociális érzésük.

Ellenőrzés, értékelés

A tanulókat az egészségnevelési programokban végzett munkájuk alapján értékelni kell. Az ellenőrzés rendszeres munkára ösztönzi a tanulókat. Ismereteik és képességeik fejlődnek. Az ellenőrzés önellenőrzésre, kötelességtudásra nevel, és fejleszti a tanulók önértékelő képességét. Az értékelés történhet: szóban, írásban, iskolarádió és iskolai újságon keresztül, faliújság segítségével, oklevéllel stb. .

Egészségügyi prevenció az iskolában

A prevenció fő formái:

- Elsődleges prevenció: az egészséget támogató életmód gyakorlása, a környezeti károsító tényezők kiiktatására irányuló tevékenységek. (Akkreditált programok alkalmazása: Egészséges élet, Drog prevenció – DADA program, Életvezetési ismeretek és készségek, táplálkozási programok, stb.)
- Másodlagos prevenció: az egészséges emberek között végzett időszakos szűrővizsgálatok.

Az iskolában végzett szűrővizsgálatok

A gyermekkori szűrővizsgálatok különböznek a felnőttkoritól. Mivel a gyermekeknél dinamikusan fejlődő szervezetről van szó, náluk nemcsak az egészség állapot, hanem a gyermek testi, mozgási – mentális, pszichés és szociális fejlődését vizsgáljuk és értékeljük.

Az egyedi fejlődési ütem miatt a gyermekorvos dönt a vizsgálatok rendjéről.

Minimális követelmények a vizsgálatok rendjéről:

- az iskola gyermekét két évente és a védőoltások beadása előtt meg kell vizsgálni,
- a testnevelési csoportbeosztások elkészítése előtt,
- táborozás előtt,
- az iskolába lépést megelőzően,
- amikor a pályalkalmasságot véleményezik.

A szűrővizsgálatok rendje, mely kiterjed a következő területekre:

- a növekedés és a testi fejlődés mérése és minősítése (alultápláltság, túlsúly, növekedés megtorpanása vagy gyors növekedés),
- vérnyomásmérés,
- mozgásszervek vizsgálata (testtartási hibák, gerincferdülés, lúdtalp, mellkas deformitások),
- látás vizsgálat,
- hallás vizsgálat,
- beszédhibák vizsgálata,

- pajzsmirigy vizsgálat,
- fogászati szűrővizsgálat,

A szakemberek együttműködésének lehetősége és módszerei

A tanulók iskolai környezetének alakításában, a közegészségügyi feladatok teljesítésében meghatározott feladatkörrel rendelkeznek:

- az ÁNTSZ munkatársai,
- az iskolai – egészségügyi szolgálat szakemberei (iskolaorvos, védőnő),
- az iskola pedagógusai,
- a szülők közössége,
- Nevelési tanácsadó,
- logopédiai hálózat,
- gyermekjóléti szolgálat,
- gyermekpszichiátriai rendelések.

Az ÁNTSZ feladata:

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról szóló Törvény a Tisztiorvosi szolgálat feladatkörébe rendeli a gyermekintézmények telepítésével és ellenőrzésével kapcsolatos közegészségügyi tevékenységet.

Az iskolai – egészségügyi szolgálat közegészségügyi feladata:

- Az iskolai – egészségügyi szolgálat jogszabályban rögzített feladatai közé tartozik a közegészségügyi követelmények működés közbeni teljesítésének figyelemmel kísérése, az észlelt hiányosságok jelzése,
- Az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok szervezése, lebonyolítása,
- Szülői értekezleten tájékoztatást adnak a tanulók körében végzett vizsgálatok eredményeiről,
- Bekapcsolódnak a prevenciós munkába.

A pedagógusok közegészségügyi feladatai:

A közegészségügyi szabályok betartatása elsősorban az intézményben dolgozók feladata. A nevelőknek nemcsak a gyermekek érdekében, de saját érdekükben is törekedniük kell a tárgyi környezet, valamint a napirendből adódó felesleges terhelések megelőzésére, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére.

A szülők közössége:

Az iskola a gyermek egészséges testi és lelki fejlődésének elősegítését, a gyermeket nevelő családokkal, a szülőkkel, gondozókkal együttműködve tudja csak eredményesen megvalósítani.

Nevelési tanácsadó:

A gyermekek tanulási képességeit vizsgálja. A tanácsadó feladata, hogy a tanulási zavarokban, rész-képesség zavarokban szenvedő gyermekek komplex vizsgálatát, a speciális igények felmérését elvégezzék. A továbbhaladás érdekében tanácsokkal látja el a szülőket, a nevelőket. Figyelemmel kísérik a tanulók fejlődését.

Logopédiai hálózat:

A különböző eredetű beszédhibák korrigálását végzik.

Gyermekjóléti szolgálat:

A nehéz szociális körülmények között élő gyermekeknek nyújtanak segítséget. Feladatuk a családok segítése a gyermeknevelésben, a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése, a bántalmazott elhanyagolt gyermekekkel kapcsolatos nehézségek megoldása.

Gyermekekpszichiátriai rendelés:

A gyermekek és serdülők pszichés zavarait, betegségeit vizsgáló, kezelő egészségügyi intézmények. Feladatuk a gyermekek pszichés problémáinak, fejlődészavarainak és ezek komplex oki hátterének tisztázása, majd ennek megfelelő terápia végzése.

Az egészségnevelés szakmai programja

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok:

- mindennapos testmozgás,
- személyiség fejlődése.

Az egészségnevelési feladatok megoldása:

- a tanórai programon belül (szaktárgyi órák: környezetismeret, biológia, egészségtan modul, osztályfőnöki óra, testnevelés stb.)
- a tanórai programon kívüli tevékenységek,
- akkreditált programok alkalmazása,
- egészségnapok, egészséghetek, sportprogramok szervezése,
- balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása,
- a szülők bevonása a programokba.
- gyógytestnevelés

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés során négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését értjük, amelyet minden tanulóval, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés és megfelelő finanszírozás mellett végezzük.

Ezek:

1. egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával, elsősorban az önkormányzat által működtetett konyha segítségével);
2. mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
3. a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
4. számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.

- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;

1.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák
 - szaktárgyi órák
 - osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások (egyéb foglalkozások)
 - napközi,
 - séta, kirándulás,
 - sportkörök,
 - szakkörök,
 - tehetséggyondozás
 - felzárkóztatás
- diák-önkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- Ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsülje meg ezeket.
- Váljon érzékeny környezete állapota iránt.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.
- Tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel kis adott témáról, anyanyelvén szabadon kommunikálni.
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait.
- Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére.
- Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

Iskolánkban a tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli szabadidős tevékenységének segítésére diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

Az iskolai diákönkormányzat az iskolai élet szerves részévé kíván válni az alábbiakkal:

- ✓ diákok jogainak képviselete,
- ✓ a diákok önszerveződése,
- ✓ kulturális- és sportprogram szervezése,
- ✓ az önképzőmunka révén, rendszeres programok szervezése az iskola minden tanulója részére az alsó és felső tagozaton.

A diákönkormányzat célja a fenti programok megvalósításával:

- ✓ a demokratikus önszerveződés alapjainak megismerése,
- ✓ az iskola hírnevének jobbítása,
- ✓ közösségi életre nevelés,
- ✓ kreativitás fejlesztése,
- ✓ önállóság, autonómia,
- ✓ hazaszeretetre nevelés,

- ✓ az okos, ésszerű versenyszellem kialakítása a tanulók körében,
- ✓ egymás megbecsülése, mások tevékenységének tiszteletben tartása.

Az osztályfőnöknek, a diákönkormányzatot segítő tanárnak, valamint minden nevelőnek feladata az elemi emberi értékekre nevelés.

A tanulói és nevelői közösségek egymásra hatásával, a tudatos közösségfejlesztéssel és nevelő – oktató munkával kívánjuk elérni az iskola célkitűzéseit.

Az intézményen belüli nevelői közösségek:

- ◆ tantestület,
- ◆ egy osztályban tanítók,
- ◆ munkaközösségek,
- ◆ állandó és alkalmi munkacsoportok,
- ◆ páros kapcsolatok

A nevelői közösségek hatékony működéséhez elengedhetetlen az önművelés módszertani kultúrájának fejlesztése:

- ◆ szakmai továbbképzések,
- ◆ az iskolai tevékenységek ellenőrzése és értékelése,
- ◆ pedagógiai pszichológiai ismeretek fejlesztése,
- ◆ a pályakezdekők, újonnan érkezett kollégák segítése,
- ◆ az emberségesség.

A pedagógusainkra vonatkozó elvárások:

- ◆ A pedagógusok váljanak modellé – példamutatóvá!
- ◆ Teremtsenek olyan harmonikus légkört, amelyben a tanuló jól érzi magát és alkotó részese a tanítás – tanulás folyamatának.
- ◆ Szakmai tudásuk, folyamatos fejlődésük tegye lehetővé a tanulók személyiségi és tudásbeli kiteljesedését.
- ◆ Szeressék, tiszteljék tanítványaikat, igyekezzenek minél több emberi értéket átadni, közvetíteni.

1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, javító- és osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az iskolavezetéssel konzultálva – az igazgató bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók körében tartozik:

- **különleges bánásmódot igénylő tanuló:**
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló,**
- **kiemelten tehetséges tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

Sajátos nevelési igényű tanuló

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.

A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolaként pedagógiai programunk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a megyei feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet,
- a szülők elvárásait
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket pedagógiai programunk és helyi tantervünk kialakításakor figyelembe vettük.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a. a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b. az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Célok és feladatok:

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A köznevelési törvény értelmében a sajátos nevelési igényű tanulók számára olyan többlétszolgáltatásokat fogalmaz meg, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára. Ezek:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Integrált nevelés, oktatás:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Sikerkritériumok:

- a tanulók beilleszkedése,
- önmagához mért fejlődése,
- a többi tanulóval való együtt haladása.

Ezeknek az eléréséhez szükséges:

- a pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

- a pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai – egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,”

Napjaink pedagógiai, pszichológiai gyakorlatában rendszeresen tapasztaljuk a tanulási zavarok és az agresszív viselkedés kapcsolatát. A súlyos tanulási problémákkal küszködő gyerekek általában agresszívebben viselkednek, de meg is fordítható a kérdés, az agresszív gyerek jelentősen lemarad a tanulásban.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük magatartási zavarnak, magatartási nehézségnek.

Valamennyi pedagógus, de különösen az osztályfőnök feladata, hogy feltérképezze annak az okát, amelynek következtében a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzd.

Az okok lehetnek:

- családban rejlő,
- környezeti hatások,
- a tanuló kifogásolható magatartású és erkölcsű személyekkel való kapcsolata,
- helytelen nevelői hatás,
- rossz tanár – diák viszony,
- az értékelés, elismerés hiánya,
- a gyerek helyzete a közösségben.

A helyzet feltárása után az osztályfőnök, az osztályban tanítók, a gyermekvédelmi felelős a szülők együttműködésével a gyermekre szabott, egyéni tervet beszélnek meg.

A helyzet megváltozásáról a tanév végi osztályozó értekezleten az osztályfőnök beszámol.

A felsorolt okok által kiváltott viselkedési zavarok „üzenetként” szerepelnek a gyerekekkel foglalkozók számára. A közös együttműködés révén nem csak az egyes viselkedési formák megválasztására kell törekednünk, hanem a kiváltó okok megszüntetésére vagy legalábbis az enyhítésre.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek megelőzése céljából tartjuk fontosnak:

- az iskola oldott, szeretetteljes légkörének megteremtését,
- családi környezet kialakítását, a tantermek közös dekorálását,

- tisztaság megőrzését,
- részvételt az őt érintő döntések meghozatalában – DÖK és osztályközösségen belül
- sokszínű szabadidős program szervezését, hogy minden gyermek megtalálja a neki megfelelő programot,
- a tanuló saját fejlődéséhez viszonyított értékelését,
- differenciált fejlesztés lehetőségét,
- Nevelési Tanácsadóval való folyamatos kapcsolattartást.

A meglévő beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése céljából fontosnak tartjuk:

- a folyamatosan romló tanulmányi teljesítmény okának feltárását,
- alulteljesítés okának kiküszöbölését,
- hiányzások vizsgálatát,
- családi háttér feltárását (családlátogatás),
- évismétlők felzárkóztatásának, beilleszkedésének segítését,
- szociálisan hátrányos helyzetűek támogatását, eseti, rendszeres nevelési támogatások rendszerének ismertetését,
- tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatását (egyéni fejlesztés, Nevelési Tanácsadóba irányítás),
- új tanulók beilleszkedésének támogatását,
- társaik között visszahúzódo „szereptelen” gyerekek bevonását az osztály és a csoport életébe,
- Nevelési Tanácsadó szakemberének rendszeres látogatását.
- szülők informálását a gyermekvédelmi felelős fogadó órájáról (ellenőrző, szülői értekezlet)
- előadások szervezését bűnmegelőzésről, drog prevencióról a felsős tanulóknak és szüleiknek.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

A kudarcot a tanuló akkor éri meg, illetve akkor következik be, amikor a teljesítmény egy kritikus értéket meghaladó mértékben marad alatta a követelménynek. A tanulmányi kudarc általában kísérő jelenségként a tanuló családi, szociális, kulturális, egészségügyi helyzetéből adódik. Okozhat kudarcot az iskolai környezet is, a tanuló és az osztályközösség, a tanár – diák viszony a tanuló személyisége és az iskola követelményrendszere. Gyakran az iskolán kívüli és belüli hatások egyszerre jelentkeznek.

A tanulási kudarcnak kitett, azt átélő tanulóval foglalkozó pedagógusoknak (különösen osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős) először a kudarc okait kell feltárniuk, azután személyre szabott programot kell kidolgozniuk a kudarc felszámolásának érdekében:

- az iskolai, otthoni tanulást akadályozó tényezők felmérése,
- a családi, szociális, kulturális, egészségügyi meghatározottságok felmérése,
- szülői, családi erőforrások bekapcsolása,
- az okok ismeretében egyéni fejlesztő program elkészítése

Iskolai szintű fejlesztő feladatok:

- anyanyelvi kultúra elsajátítása kisiskolás szakaszban,
- olvasási kultúra elsajátítása, olvasás – szövegértés a tanulás alapja,
- az élethosszig tartó tanulás képességének és igényének a kifejlesztése,
- differenciált nevelői munka (személyre szabott fejlesztés)
- differenciált oktató munka (osztálykeretben, differenciált csoportokban),
- motiváló, pozitív, előremutató iskolai értékelés.

A gyengébb tanulók felzárkóztatását a tanóra keretén belüli egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó, valamint tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozásokon segítjük.

A kiemelten tehetséges tanulókkal történő foglalkozás

Tehetséggondozás, képességfejlesztés

Az egy osztályba járó tanulók csak életkorban állnak közel egymáshoz, ezen kívül adottságaikban, fejlettségükben, képességükben tudásukban, felkészültségükben, azaz fejlettségi mutatóikban különböznek egymástól. Különbözik a tantárgyak iránti érdeklődésük, munkájuk eredménye, teljesítményük szintje. Tanulóink egy része kimagasló eredményekre képes, intellektuális és nem intellektuális tevékenységekbe. Ők kiemelkedő képességűek a potenciális tehetségek.

Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk tevékenységi rendszere ne egymástól elkülönülő műveltségi területeket fejlesszen, hanem minden tanítványunk legyen gazdagabb azáltal, hogy az iskola lehetővé teszi az egyén sokoldalú fejlesztését. Ez lehetőséget nyújt minden tanuló számára, hogy megtalálja az érdeklődésének, képességeinek, adottságainak megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzését.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakozását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását tanóra keretén belüli egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó, valamint tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokon keresztül segítjük.

Ezek formái a következők lehetnek:

- szakkörök,
- alapkompenciák elsajátítását segítő foglalkozások
- kompetencia alapú feladatmegoldó foglalkozás
- középiskolai előkészítők,
- művészeti tevékenységek (tánc, mazzorett, rajz, dráma, vizuális kultúra, ének, tehetségkutató...),
- számítástechnika, Internet, prezentáció
- modulok
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- iskolai könyvtár,
- tárlatok, kiállítások szervezése,
- szabadidős foglalkozások, (színház, múzeumlátogatás)
- a hagyományostól eltérő oktatási formák (játszóház, cigány kultúra, rendhagyó irodalom óra)

Az „egyéb” foglalkozásokról – a szülői, tanulói igények alapján – az iskola lehetőségeinek figyelembevételével minden tanév elején – és az igényekhez igazodva rugalmasan – az iskola nevelőtestületének véleményét kikérve az iskolavezetés dönt.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulási-szervezési eljárások alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- drámapedagógia
- tevékenységközpontú pedagógiák

Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában rendezünk. E mellett természetesen az iskolán kívüli részvételt is biztosítjuk a tehetséges tanulók számára. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok végzik.

Szakkörök

Az iskola célkitűzésének megvalósításához tervezetten szervezzük.

A szakkörök szervezése a tanulók érdeklődésének megfelelően, valamint hagyományaink alapján történik.

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja.

Iskolai könyvtár

A könyvtárismeretet valamennyi tanulónk szakórán elsajátítja. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Az SZMSZ-ben rögzítettük a könyvtár működési rendjét.

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek és ifjúságvédelmi munkában mindig a tanuló érdekeit kell figyelembe venni.

A tanuló mindenek felett álló érdeke:

- A szolgáltatásokat megfelelően biztosítsák részére oly módon, hogy annak igénybe vétele ne jelentsen számára aránytalan terhet.
- A törvényben meghatározottak szerint minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei korszerűsítéséhez.
- Ügyeiben méltányosan, humánusan, valamennyi tényező figyelembevételével, a többi tanuló érdekeinek mérlegelésével, a rendelkezésre álló lehetőségek közül számára legkedvezőbbet választva döntsenek.
- Tilos vele szemben alkalmazni bármilyen hátrányos megkülönböztetést, zaklatást, megalázást, megfélemlítést, jogellenes elkülönítést.
- A hátrányos megkülönböztetés következményeit orvosolni kell. A hátrányos helyzet orvoslására a törvényben szabályozott eljárás keretében kerülhet sor.

A gyermek - és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának - a vezetéstől a beosztott pedagógusig - feladata.

Kiemelten fontos szerepet töltenek be e feladat végzésében az önálló munkakörben dolgozó gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök.

Elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció.

Céljai:

A gyermek - és ifjúságvédelmi tevékenység célja a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, csökkentése.

A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, a fejlődésükben tapasztalható rendellenességeket időben fel kell tárni. Ez elsősorban az osztályba tanítók, különösképpen az osztályfőnök feladata, akinek kötelessége jelezni a bekövetkezett veszélyeztetettséget a gyermek - és ifjúságvédelmi felelősnek és az iskolavezetésnek. Javaslatot tesz a veszélyeztetett tanuló nyilvántartásba vételére.

A főállású gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek a veszélyeztetettség feltárását követően meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, amelyeknek nem elsősorban a tüneti gócok megszüntetésére, hanem az előidéző okok megváltoztatására kell irányulniuk.

Nagyon fontos a családlátogatás, a szülők meggyőzése, a problémák megbeszélése, lehetőség szerinti közös orvoslása. Előfordul olyan is, hogy a szülővel szemben kell a gyermek érdekeit védeni, jogait képviselni. Ilyenkor elkerülhetetlen a hatósági beavatkozás, a védő-óvó intézkedések megtétele.

Az osztályfőnök feladata, hogy számon tartsa, jelezze az igazolatlan mulasztást, segítsen a túlkoros tanulónak a beilleszkedésben. Különös gonddal foglalkozik a nehezen nevelhető magatartási problémákkal küzdő tanítványával.

Felelősök

A gyermek- és ifjúságvédelmi munkát iskolai szinten a főállású (csak ezzel a munkával foglalkozó) gyermekvédelmi felelős fogja össze. Iskolán belül szoros kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel és az érintett tanulókkal személyesen is. Folyamatosan kapcsolatot tart a szülőkkel, segíti, ugyanakkor számon is kéri őket, ha gyermek fejlődése nem a megfelelő irányban halad. Kapcsolatot tart a segítő és hatósági tevékenységet ellátó társintézményekkel.

- Nyilvántartást vezet a veszélyeztetett tanulókról.
- Ismeri a problémás családok életkörülményeit, gondjait.
- Igazolatlan mulasztás esetén az osztályfőnökökkel közösen is meglátogatják a családot.
- A gyermekvédelmi felelős gyűjti össze a kedvezményes étkeztetésre vonatkozó kérelmeket, és javaslatot tesznek a rászorulóknak önkormányzati támogatására.
- Segítséget nyújt az osztályfőnököknek a problémás esetek megoldásában.
- Állandó és folyamatos kapcsolatot tart fenn a veszélyeztetett és a sajátos nevelési igényű tanulók szüleivel.

A veszélyeztetettség leggyakoribb okai iskolánkban:

- Családi konfliktusok, italozó életmód a családban, széthullt, csonka család, mindkét szülő munkanélküli, nevelési hiányosságok, gyerek elhanyagolása, kifogásolható szülői életvitel, a gyermek értelmi elmaradottsága, fokozott agresszivitás, káros hazudozás.
- Gyermekvédelmi tevékenységünk alapvető pedagógiai elvei között legfontosabbnak tartjuk a gyermek személyiségének a megismerését. A beszélgetések, az őszinte érdeklődés, a diszkréció, a pedagógiai intuíció, a megértés mind hozzájárulnak a személyiségzavarok leküzdéséhez. A pedagógusok az információkat kötelesek bizalmasan kezelni, a törvényi előírásoknak megfelelően felhasználni.

A veszélyeztetettség elhárítására hozható intézkedések:

- családlátogatás, egyéni bánásmód a szorongások feloldására, szociális támogatás kezdeményezése az érintett számára, nevelési tanácsadóba utalás, védő-óvó intézkedés kezdeményezése, orvosi vagy pszichológusi vizsgálat kezdeményezése, szakértői vizsgálat kezdeményezése - iskolán belül. Figyelemmel kell kísérni pályaválasztásukat, továbbtanulásukat.

Iskolán kívül általában a gyámügyhöz irányítás.

Pedagógiai eszköztárunkból nem hiányozhat azonban az iskolai élet vonzóvá tétele sem, amelyet a tevékenységek kiszélesítésével érhetünk el.

Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

Szociális hátrányok enyhítése

Az iskolánkba járó (elsősorban cigány) tanulók többsége jelentős szociális hátránnyal érkezik az intézménybe. Gyakorta csonka családból, munkanélküli felnőttekkel, hozzátartozókkal körülvéve. A kudarcélményekkel bőven felvértezett gyerekek számára a család normái és az iskola feloldhatatlan kettősséget eredményeznek. Ennek következménye pedig a helyenként devianciába átcsapó magatartás, a túlkorosság, a lemorzsolódás. Az iskola ezért fontos feladatának tartja a szociális gondozó szerep betöltését. Rendszeres találkozás, beszélgetés a szülőkkel (családlátogatás, szülői értekezlet).

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- mentálhigiénés programok,
- pályaaorientációs tevékenység,
- kirándulások, országjárások,
- fesztiválok, bemutatók,
- felvilágosító munka, a szociális juttatások lehetőségeiről,
- helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése,
- motiválás arra, hogy a gyermek egész nap az iskolában neki megfelelő, sok örömet szerző foglalatosságot találjon,
- tankönyvtámogatás elveinek meghatározása,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon,

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató programja

Képesség kibontakoztatás

Iskolánk a tanulóink szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató felkészítést szervez 2013. szeptember 1-től. Ennek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyeinek kiegyenlítése folyik.

A képesség kibontakoztató felkészítésben résztvevő tanulók nevelése és oktatása részben a többivel együtt történik.

- Képesség-kibontakoztató oktatásban azok a tanulók részesülnek, akik megfelelnek az érvényben lévő rendelet feltételeinek.
- A képesség kibontakoztató felkészítésben résztvevő tanulók munkáját a rendeletben előírtaknak megfelelően 3 havonta értékeljük

Integrációs felkészítés

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, amely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos keretét.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének lényege a tapasztalati tanulás és az együttműködés. Ehhez kapcsolódóan jelenik meg a képességek és a hozott tudás, tapasztalat és értékrend szempontjából heterogén intézményi környezet megteremtésének feltételrendszere, amely nem a leszakadók felzárkóztatására, hanem az egymástól tanulás pedagógiai erejére épül.

Az integrációs felkészítés jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értékként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek,
- amelyben a szülőt, a családot partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba,
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkenésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, gyermekjóléti szolgálat, helyi önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek)
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze,

másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő,
- egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása, az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

Az esélyegyenlőség biztosítása

Az Európai Unió elvárások alapján a települések kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymást nem helyettesíthető fogalmak, hanem egymás kiegészítői. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Folyamatos feladata az intézménynek hogy alkalmazza: a megkülönböztetés tilalmát, egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a társadalmi szolidaritás kialakítását.

Kiemelt területek:

- pedagógus továbbképzése/önképzése,
- A HH/HHH tanulók feltérképezése, hátránykompenzáció

- az SNI; HH/HHH gyerekekre kiemelt figyelmet fordítsanak a pedagógusok a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során
- egyéni fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársa segítségével
- tartalmas szabadidős programok, tevékenységek szervezése iskolán kívüli programokban (szülők bevonásával is),
- támogatások: étkezési, tankönyvi, szociális hátrányok enyhítése
- külső partnerekkel történő együttműködés

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Diákönkormányzat

A tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját felsőfokú végzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg.

A diákönkormányzat véleményét nyilváníthat:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat véleményét nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
 - a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
 - hatáskörei gyakorlásáról,
 - egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
 - az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.
 - Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

- A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

Diákközségiülés:

A diákközségiülés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákközségiülés napirendi pontjait a községiülés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

1. 8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülők, pedagógusok együttműködésének formái

Az iskola szakmai működéséért az iskola igazgatója, valamint a nevelőtestület a felelős. Az irányítási feladatok ellátásában közreműködnek a törvényben és a jogszabályokban meghatározottak szerint a szülők, a tanulók, a pedagógusok és ezek különböző szervezeti. A Pedagógiai Program, és a helyi tanterv elkészítése, megvalósítása a szülői ház igényeinek figyelembe vételével történik, korszerű pedagógiai elveken alapulva.

Célunk, hogy a szülők érzékeljék, elfogadják, hogy a központban az ő gyermekük, az ő problémáik és annak megoldása áll. Lássák, belássák, hogy a gyermekük iskolai taníttatása, munkáltatása, ilyen irányú szocializációja mind-mind azt a célt szolgálják, hogy majdan a társadalom, a családjuk, nemzetünk hasznos tagjai legyenek.

Az iskolahasználók együttműködése és partneri kapcsolata nélkül iskolánk nem tudná vállalt feladatait maradéktalanul teljesíteni. A gyermek nevelésének két fő színtere, a család és az iskola között összhangot kell teremteni a közös cél érdekében.

Alapvető értéknek tekintjük a szülőkkel való harmonikus kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolata, a kölcsönös bizalom, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell, hogy alapuljon. Pedagógiai Programunkat csakis a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Az iskola alapelvei között megfogalmazott nyitottság éppen azt jelenti, hogy az iskola közös alapokra szeretné helyezni oktató-nevelő munkáját, s minden tekintetben maximálisan együtt kíván működni a szülői házzal.

Ennek érdekében:

- Tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről.
- Az iskolának meg kell ismernie a szülők véleményét az iskolát érintő kérdésekről
- Alkalmat kell biztosítani a szülők számára, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.
- Iskolánk nagy gondot fordít arra, hogy a szülők időben és alaposan tájékozódhassanak intézményünk életéről, működéséről.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő – segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő tevékenységi formákat ajánlja:

- nyíltnapok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú szakkörök, foglalkozások indítása,
- előre tervezett szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös kirándulások.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- osztály – család közös hétvége túrázással egybekötve,
- szülői munkahelyeken üzemlátogatás,
- családi játékos vetélkedők,
- közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével,
- Ópályi Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány működésének segítése.

Kapcsolat a nevelésben együttműködő intézményekkel

A nevelésünk össztársadalmi hatékonyságát nagymértékben javíthatja társadalmi kapcsolatainknak minősége. Ezért igyekszünk minden olyan nevelési erővel együttműködni, akik - az alkotmányos jogokat tiszteletben tartva- a gyerekek érdekeinek képviselőit felvállalják.

- Az **óvodával** együttműködünk az iskolára történő felkészítésben, az iskolaérettség megalapozásában.
- A **fenntartóval** és a **működtetővel** korrekt kapcsolatra törekszünk.

Az iskola külső és belső partnerei

Belső kapcsolataink:

munkaközösségek kapcsolata,

pedagógusok - iskolán belüli szakmai bemutatók,

tanulócsoportok kapcsolata - DÖK,

szülőkkel való kapcsolat formái (írásos - üzenőbe vagy ellenőrzőbe, fogadóórák, szülői értekezletek),

Szülői munkaközösség, (törvény alapján, saját munkatervvel),

Külső kapcsolataink:

Mátészalkai Tankerületi Központ

Ópályi Község Önkormányzat

Óvodával

Oktatási Hivatal

POK Nyíregyháza

szakértők

- mint fenntartó,

- mint működtető, s a településen élőkkel kapcsolatot tartó

- nyílt nap, rendezvények, színházlátogatás,

- szakmai programok, mérések,

- szakmai támogatás továbbképzések

- szakmai vizsgálat

más iskolákkal való kapcsolat	- munkakapcsolat, versenyek
mátészalkai kulturális intézményekkel	- színházlátogatás, rendezvények
egészségügyi intézményekkel	- háziorvos, gyermekorvos, védőnők, fogorvos,
Szatmári Kistérségi Egységes Pedagógiai Szakszolgálat	- pszichológus tanácsadása, tanulói vizsgálat, logopédus
Sportlétesítmények	- tanuszoda
Egyházak	- hit- és erkölcstan oktatása
Gyermekjóléti Szolgálat	- gyermekvédelmi hálózat
Munkaügyi Központtal	- pályaválasztás
SZ-SZ-B Megyei Intézményfenntartó Központ Mátészalkai Gyermekvédelmi Központ	- rendezvények, pályázatok
Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola	- művészeti oktatás

A nevelőtestület

Fontos feladatnak tartjuk az iskola életében s az emberi tényezők kedvező alakítását, mert csak nyugodt munkahelyi légkörben dolgozó pedagógus tud minőségi munkát végezni.

E légkör megteremtéséhez valamennyi pedagógus pozitív együttműködésére szükség van.

Az iskolai munka minden területén fontosnak tartjuk a közös siker érdekében végzett együttes munkát.

- Pedagógusainktól elvárjuk a biztos szakmai tudást, a végzett munkával szerzett tekintélyt, a példamutatást minden területen, empátia képességét az adott pedagógiai helyzetekben, együttműködési készséget és összehangolt munkavégzést.

Kapcsolat a tanulókkal

Az iskolai diákönkormányzat:

A köznevelési törvény biztosítja az iskola tanulói közösségének, hogy közös tevékenységeik szervezésére, irányítására, demokratikus jogaik biztosítására diákönkormányzatot (DÖK) hozzanak létre. A DÖK tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, jogköreit az SZMSZ tartalmazza.

Az ideális tanár-diák viszony kialakítása nélkülözhetetlen feltétele a színvonalas, tartalmas, a kölcsönös tiszteleten alapuló oktató-nevelő munkának. Ezért fontos, hogy a tanuló legyen tisztában jogaival és kötelességeivel. Ez utóbbiakat az iskolai "Házirend" is tartalmazza.

1. 9. A tanulmányok alatti vizsgák

A vizsgaszabályzat hatálya, célja

A tanuló osztályzatainak megállapítása érdemjegyekkel történhet:

- évközi teljesítménye alapján,
- vagy az osztályozó vizsgán,
- különbözeti vizsgán,
- valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján.

A felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra.
- pótló vizsgákra

Hatálya kiterjed:

- az intézmény valamennyi tanulója:
 - aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
 - akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
 - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- továbbá más intézmények olyan tanulóira:
 - akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Az osztályozóvizsga szervezésében és lebonyolításában – ugyanúgy, mint bármely más, a tanulmányok alatt tett vizsga (pl. javító-, vagy különbözeti vizsga) esetén –20/2012 EMMI rendelet előírásait kell alkalmazni.

A javítóvizsgák időpontját jogszabály határozza meg: az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell megszervezni.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

- A számonkérés formája tantárgyak esetében írásbeli és szóbeli.
- Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek az iskola Pedagógiai Programjában rögzített követelményrendszerrel.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak igazolatlan mulasztása eléri a húsz tanítási órát,
- másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola igazgatója előírja.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Azon tanulókra vonatkozik, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, valamint az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv		X	
Matematika	X		
Erkölcstan		X	
Környezetismeret		X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra			X
Életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés és sport			X
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	X		
Magyar irodalom	X	X	
Idegen nyelv	X	X	
Matematika	X		
Erkölcstan		X	
Történelem		X	

Természetismeret		X	
Fizika	X		
Kémia	X		
Biológia		X	
Földrajz		X	
Ének-zene		X	X
Vizuális kultúra			X
Informatika		X	X
Technika, életvitel és gyakorlat			X
Testnevelés és sport			X

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc.
- A szóbeli vizsgát az iskola (legalább egy szakos) tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán – az elnökön és a kérdező tanáron kívül – még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán a szaktanár által összeállított feladatsort kell megoldani.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetése a vizsga napján történik.

1. 10. A tanuló felvétele és átvétele. A tanuló osztályba, csoportba sorolásának elvei

A tankötelezettség megállapítása

1. A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, és az óvoda azt javasolja, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.
2. A gyermek tankötelezettségének teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.
3. A fejlettséget korábban elérő gyermek esetében a kormányhivatal a szülő kérelmére a szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskola igazgatója a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szakértői bizottság vizsgálatát kezdeményezheti;

- ha a szülő nem ért egyet az óvoda által kiállított igazolással, döntéssel és arról az iskola igazgatója tudomást szerez, kivétel, ha a kérdésben a szakértői bizottság korábban még nem hozott döntést,
- ha szükséges a gyermek sajátos iskolai nevelésben-oktatásban való részvételéről dönteni – az óvoda javaslata vagy a szülő kérése alapján – ha erről a szakértői bizottság korábban nem hozott döntést.

Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermekeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

Tanulói jogviszony:

A tanuló, az egyéni munkarendben tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

Tanulói felvétel:

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. A tanköteles korba lépő gyermekeket a szülő, a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek:

- személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója:

- a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy elutasító döntést hoz,
- értesíti a szülőt a döntést megalapozó indokolással,
- értesítésben felhívja a figyelmet a fellebbezés lehetőségére,
- átvétel esetén értesíti az előző iskola igazgatóját.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskolába felvett tanulót, az iskola tartja nyilván.

1.10.1. A felvételi eljárás különös szabályai:

További felvételi, átvételi kérelmek esetén az intézmény köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

1. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen van.
2. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.
3. Ha az iskola a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
4. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetű tanuló az a tanuló, akinek:

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A tanuló átvétele:

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételi kérelemhez be kell mutatni:

- személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító szólo bizonyítványt.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult, különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsga időpontjáról a szülőt a tanuló átvétele során tájékoztatni kell. A különbözeti vizsga szervezése a tanulói jogviszony keletkezésétől számított három hónap eltelte után lehetséges.

Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból 2 hónapon belül megismételheti.

Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, vagy a tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett

évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Ugyanezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

Az iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van

A tanulók osztályba, csoportba történő beosztása:

Az elsősök párhuzamos osztályokba történő szervezésénél figyelembe vesszük az óvónők véleményét a gyermekek képességével kapcsolatban.

Az iskolába felvett tanulók osztályba, csoportba történő beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének a kikérésével, az iskola igazgatója dönt

1.11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai feladatok

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

Az éves munkatervben rögzített időpont alapján	Terület	Felelős	Meghívottak
év eleje: • első tanítási napon	- ismeretek és gyakorlatok az év eleji	osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok,	gyermekorvos, védőnő,

• első szakórákon	osztályfőnöki órákon, - szakórákon		Vöröskereszt szervezete - kapcsolattartó,
• feltételek biztosítása: elsősegély dobozok felszerelése, elhelyezése	- iskola titkárságán, - nevelői szobában, - tornateremben, - ebédlőben,	igazgató, helyettesek, szaktanárok	
évközben: • szakórákon – helyi tanterv	- természetismeret óra - biológia óra - osztályfőnöki óra	osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok,	iskolaorvos, védőnő, Vöröskereszt szervezete - kapcsolattartó,
• egészségnap szervezése	- iskolai egészségnap	természetismeretet, biológiát és testnevelést tanító pedagógusok	szülők

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek témakörei

- vérzések,
- légutak,
- utcai balesetek,
- mozgásszervi sérülések,
- égési sérülések,
- vegyszer okozta sérülések.

Segélyhívás - segélykérés

- Mentők 104
- Tűzoltóság 105
- Rendőrség 107
- Általános segélyhívó 112

Az 5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök igény szerint (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.
-

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

ba) a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,

bb) a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

bc) az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,

bd) a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,

be) az alapfokú művészeti iskola és a kollégium kivételével a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,

bf) a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,

bg) középiskola esetén azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát,

bh) középiskola esetén az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit,

bi) a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,

bj) a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,

bk) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,

bl) *

bm) * az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket,

bn) a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,

bo) a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,

bp) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket,

bq) * középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a Nat és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet alapján,

c) szakképző iskola esetén a szakmai programot,

d) amennyiben az általános iskola egész napos iskolaként működik, az oktatásért felelős miniszter által kiadott, vagy saját maga által kidolgozott és az Nkt.-ben meghatározottak szerint jóváhagyott nevelési-oktatási programot.

(2) Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.

(3) * Az iskola pedagógiai programja - a szakképzést folytató intézmények kivételével - meghatározza az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különbozotti vizsgálával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel.

(4) * A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

(5) Az iskola pedagógiai programjában meg kell határozni

a) az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendjét,

b) az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait,

c) * a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételeit.

(6) * Ha az általános iskolában a Nat Művészetek műveltségi területen vagy az annak megfelelő tantárgy keretei között emelt szintű oktatás folyik, továbbá ha a szakközépiskola vagy a szakgimnázium művészeti szakmai vizsgára készít fel, az iskola, valamint az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programja előírhatja, hogy a tanuló a kötelező tanórai foglalkozások keretében tanítási napokon nyolc és tizenhat óra között köteles részt venni művészeti próbákön és előadásokon. Az alapfokú művészeti iskola e feladatkörében a tanulók közismereti iskolai feladatait figyelembe véve határozhatja meg a kötelező részvételt a művészeti próbákön és előadásokon.

(7) * Az iskolában folyó szakképzés szakmai programjának elkészítésére a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) *

(9) * A két tanítási nyelvű iskola a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló jogszabály, a nemzetiségi nevelést-oktatást végző iskola a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabály alapján készíti el helyi tantervét.

8. § (1) * Az összetett iskola, a közös igazgatású köznevelési intézmény, a szakképzési centrum és az általános művelődési központ a különböző iskolatípusok nevelési és oktatási céljainak megvalósításához külön-külön helyi tantervet alkalmaz. Az egységes iskola a különböző iskolatípusok nevelési és oktatási céljainak megvalósításához egy helyi tantervet alkalmaz, amely tartalmazza a minden tanuló részére átadásra kerülő közös, továbbá az egyes iskolatípusok nevelési és oktatási céljaira épülő kiegészítő tananyagot és követelményeket, valamint azokat a tanulmányi feltételeket, amelyek alapján be lehet kapcsolódni a kiegészítő tananyag és követelmények elsajátításába

2.Helyi tanterv

A Nat-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, az elvárt tudás mélységét.

Az új NAT szerinti szakaszok:

- alsó tagozat,
- felső tagozat,
- középiskolai nevelés-oktatás szakasza,
- szakiskolában folyó nevelés-oktatás szakasza,
- Köznevelési hídprogramban (I.,II) folyó nevelés-oktatás szakasza.

Az új Nat-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Két részre tagolódik:

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Az alsó tagozat :

- első –második évfolyamon lehetővé kell tenni, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését,
- harmadik–negyedik évfolyamon erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A felső tagozat:

- a nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez kötődik
- Új NAT belépése a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet szerint.
- szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása,
- a hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientáció

Tanév / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020./ 2021.	Ú J N A T	R É G I	R É G I	R É G I	Ú J N A T	R É G I	R É G I	R É G I

2.1 A

		N A T	N A T	N A T		N A T	N A T	N A T
2021./ 2022.	Ú J N A T	Ú J N A T	R É G I N A T	R É G I N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	R É G I N A T	R É G I N A T
2022./ 2023.	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	R É G I N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	R É G I N A T
2023/ 2024.	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T	Ú J N A T

választott kerettanterv megnevezése, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését

A NAT-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban elkészített kerettantervekben jelennek meg.

Az intézmények az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervekből választhatnak, amelyek a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentik.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet.

Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A 2014/2015-ös tanévtől a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet „A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról” 2014-es módosítását is figyelembe vevő és az erre épülő kerettantervek bevezetése felmenő rendszerben első, második és ötödik, hatodik évfolyamon valósul meg. A többi évfolyamon kifutó rendszerben a 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, a hozzá kapcsolódó, az intézmény által adaptált kerettantervet alkalmazása történik.

2.2. A JELENLEG HASZNÁLT KERETTANTERV tantárgyi rendszere és heti óraszám

(kifutó rendszerben)

TANTÁRGYAK A KEZDŐ ÉS BEVEZETŐ SZAKASZBAN

Az 1–4. évfolyamon

2007-ben a NAT műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Környezetismeret
Ember a természetben	Környezetismeret
Művészetek	Magyar nyelv és irodalom (dráma) Ének-zene Rajz Testnevelés és sport (tánc)
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport (tánc)

TANTÁRGYAK AZ ALAPOZÓ ÉS FEJLESZTŐ SZAKASZBAN

Az 5–8. évfolyamon

Jelen kerettantervi változat a NAT valamennyi műveltségterületének az 5–8. évfolyamra meghatározott fejlesztési feladatait, belefoglalja a tantárgyak rendszerébe.

A NAT műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) Ember és társadalomismeret, etika (modul)
Ember a természetben	Természetismeret Fizika Biológia és egészségtan Kémia
Földünk–környezetünk	Földrajz
Művészetek	Magyar nyelv és irodalom (dráma) Ének-zene Rajz Mozgóképkultúra és médiaismeret Testnevelés és sport
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika és életvitel
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport

Ópályi Jókai Mór Általános Iskola óraterve 1–8. évfolyamra

Évfolyamok		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Műveltségi területek	Tantárgyak	Bevezető szakasz		Kezdő szakasz		Alapozó szakasz		Fejlesztő szakasz	
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7,5	7	4	4	4	3
Élő idegen nyelv	Angol				2,5	2,5	2,5	3	3
Matematika	Matematika	5	4	3,5	4	4	3	3	3
Ember és társadalom	Történelem (a hon- és népismerettel egybeépítve)					2	2	2	2
	<i>Etika (modul)</i>							0,5	
Ember a természetben	Környezetismeret	1	2	1,5	2				
	Természetismeret					2,5	2,5		
	Biológia							1,5	1,5
	Fizika							1	1,5
	Kémia							1,5	1,5
	<i>Egészségtan (modul)</i>						0,5		0,5
Földünk–környezetünk	Földrajz							1,5	1,5
Művészetek	Ének-zene	1	1,5	1	1	1	1,5	1	1
	Vizuális kultúra	1,5	1	1,5	1	1,5	1,5	1	1
	<i>Mozgóképfőiskola és médiaismeret(modul)</i>								0,5
Informatika	Informatika			1	1	1	1	1,5	1,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	Testnevelés	3	3	3	3	3	3	2,5	2,5
Összesen:		20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Választható órák									
	<i>Dráma (modul)</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5			

Speciális tanterv a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

A tanterv a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók **integrált** keretek közt oktatott tanulói számára készült. A változtatások nem kizárólag az óraterveket érintették, hiszen ez év februárjában jelent meg a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelvei **2/2005.OM számon**.

„A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többlet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
- b) szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve a befogadó intézmény pedagógiai programját, helyi tantervét. A befogadó intézmény pedagógiai programjában - az Irányelv 1. fejezetében leírtak alkalmazásával - szerepelnie kell a fogyatékos tanuló nevelése-oktatása sajátos elveinek, és figyelembe kell vennie a tanulást, fejlődést nehezítő körülményeket is. Ezen belül fontos meghatározni és biztosítani azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola helyi tantervének részeként működnek. Megjelenhetnek tréning formájában, tantárgyi témaként, egy-egy terület önálló fejlesztési programjaként, beépülhetnek a tanítási órán kívüli (vagy diákotthoni) programokba.

A gyógypedagógus, a terapeuta - esetenként más szakember véleményének figyelembevételével - készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás- tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további - másodlagos - tünetek megjelenését. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.”¹

¹ 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

A TANTERV TANTÁRGYI RENDSZERE ÉS ÓRATERVEI

Műveltségi területek	1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam	9-10. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	32-42%	17-24%	15-20%	10-15%
Élő idegen nyelv	-	-	4-8%	6-10%
Matematika	17-23%	15-20%	15-20%	10-15%
Ember és társadalom (Történelem, hon – és népismeret)	4-8%	6-8%	6-10%	6-10%
Ember a természetben (Környezetismeret, természetismeret)	4-8%	7-11%	15-20%	10-15%
Földünk és környezetünk (Környezetismeret, földrajz)	-	4-8%	4-8%	4-8%
Művészetek (Ének-zene, rajz, tánc-dráma)	10-15%	10-15%	8-12%	8-12%
Informatika	2-4%	4-8%	4-8%	5-10%
Életvitel és gyakorlati ismeretek	4-8%	11-15%	11-15%	21-28%
Testnevelés és sport	10-15%	10-15%	10-15%	10-15%

(Forrás: 2/2005. OM Irányelvek)

- A NAT „**Ember és társadalom**” műveltségi területének tartalmait az 1-4. évfolyamokon a környezetismeret tantárgyba, az 5-8. évfolyamokon a történelem tantárgyba integráltuk
- A **dráma modulját** az ének – zene tantárgyba, **honismeret és társadalomismeret modulját** a történelem tantárgyba, **médiaismereti modulját** az informatika tantárgyba integráltuk

A modul órák beépítése (tantárgyi integráció) következtében a **tanterv tantárgyi rendszere** az alábbi táblázatban látható. Az egyes tantárgyak neve mellett zárójelben közöltük, hogy melyik modult foglalja magában.

Évfolyamok	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	—							→
Élő idegennyelv							—	→

Történelem (hon –, nép - és állampolgári ismeretek,								
Matematika								
Informatika (médiaismeret)								
Környezetismeret								
Természetismeret								
Földrajz								
Ének- zene(tánc –dráma)								
Rajz és kézművesség								
Életvitel és gyakorlati ismeretek								
Testnevelés és sport								
Osztályfőnöki (pályaorientáció)								
Kötelező óraszám	2	2	2	2	2	2	2	2
Habilitáció-rehabilitáció								
(15%)								

Szám adatok az iskolai óratervekhez

Évfolyamok	1	2	3	4	5	6	7	8
tevékenységek	.	.	.	.	.	.	.	.
Kötelező tanórák (52.§3.bek)	2 0	2 0	2 0	2 , 5	2 , 5	2 , 5	2 5	2 5
Választható tanórák (52.§7.bek. 1-4.évf.10%, 5-6.évf. 25%;7-8.évf. 30%)	2	2	2	2	6	6	8	8
Habilitáció – rehabilitáció* (52.§6.bek.15%)	3	3	3	3	3	3	4	4
Egyéni felzárkóztatás (52.§ 11..bek. 12% a	2	2	2	3	3	3	3	3
Mindösszesen	2 7	2 7	2 7	3 0	3 4	3 4	4 0	4 0

Az **integráltan oktatott tanulók** órarendjeiben a hab- rehab. időkereteit a befogadók óraszámára alapján határozzuk meg, és a kapott óraszámot 8 fős tanulócsoportokra

alkalmazzuk. Ha az adott évfolyamon nincs 8 integrált tanuló, akkor a létszámnak megfelelő, arányos óraszám kerül az óratervbe. (Pl. 1 fő 3. osztályos, 2 fő 5. osztályos és 5 fő 7. osztályos integrált tanulónál a számítást a következő táblázat mutatja).

Általános óraterv az önálló tanulócsoportok számára

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7	6,5	6	6	4	4
Élő idegen nyelv							1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika (benne könyvtár- Történelem (benne hon –és	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1
Környezetismeret (benne természeti és társadalmi ism.)	2	2	2	4	2	2	2	2
Természetismeret (benne fizika,					2	2	3	3
Földrajz							1,5	1,5
Ének- zene-tánc – dráma	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és kézművesség	1	1	1	1	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlati	1	1	1,5	2	2	2	3	3
Testnevelés és sport	3	3	3	3	3	3	3	3
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Kötelező óraszám	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Habilitáció- rehabilitáció	3	3	3	3	3	3	4	4

Az iskola által választott új kerettanterv

A 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben bevezetve

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		

Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Választott kerettantervek:

- Magyar nyelv és irodalom: A változat
- Biológia: A változat
- Fizika: B változat
- Kémia: B változat
- Ének-zene: A változat

Új kerettanterv adaptált óraterv:

Alsó

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam																
Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	K	Sz. t	V	Ö	K	Sz. t	V	Ö	K	Sz. t	V	Ö	K	Sz. t	V	Ö
Magyar nyelv és irodalom	7	1		8	7	1		8	6	1		7	6	1		7

Idegen nyelvek													2			2
Matematik a	4	1		5	4	1		5	4	1		5	4	1		5
Informatika													0	1		1
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Környezeti ismeret	1			1	1			1	1	1		2	1			1
Ének-zene	2			2	2			2	2			2	2			2
Vizuális kultúra	2		1	3	2		1	3	2		1	3	2		1	3
Életvitel és gyakorlat	1		1	2	1		1	2	1		1	2	1		1	2
Testnevelé s és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Össz. óraszám	2 3	2	2	2 7	2 3	2	2	2 7	2 2	3	2	2 7	2 2	3	2	2 7

K.: kötelező óra , Sz.t.: szabadon tervezhető óra , V.: Választható, Ö.: összesen

Felső:

Óraterv a kerettantervekhez – 5 – 8. évfolyam																
Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	K. .	Sz. t	V. .	Ö	K. .	Sz. t	V. .	Ö	K. .	Sz. t	V. .	Ö	K. .	Sz. t	V. .	Ö
Magyar nyelv és irodalom	4	1		5	4	1		5	3	1		4	4			4
Idegen nyelvek	3			3	3			3	3			3	3	1		4
Matematika	4			4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
Történelem,	2			2	2	1		3	2			2	2	1		3

társadalmi és állampolgári ismeretek																
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Természeti ismeret	2	1		3	2		1	3								
Biológia-egészségtan									2			2	1		1	2
Fizika									2			2	1		1	2
Kémia									1		1	2	2			2
Földrajz									1	1		2	2			2
Ének-zene	1		1	2	1		1	2	1			1	1		1	2
Vizuális kultúra	1			1	1			1	1			1	1			1
Dráma és tánc	1			1												
Informatika			2	2	1		1	2	1		1	2	1		1	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1	1			1	1		2	3				
Testnevelés és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Osztályfőnöki	1			1	1			1	1			1	1			1
Össz. óraszám	26	2	3	31	25	3	3	31	28	3	4	35	28	3	4	35

A 2020 Nat bevezetési üteme

[illegible]

Az általános iskolai oktatásban a Nat által meghatározott kötelező és maximális óraszámok az alábbi táblázat szerint alakulnak.

Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2
Max. heti óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020

Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.

[illegible]

Környezetismeret					1		1												
Természettudomány									2			2			0			0	
Kémia														1			2		
Fizika														1			2		
Biológia														2			1		
Földrajz														2			1		
Első élő idegen nyelv							2			3		3			3		3		
Ének-zene	2			2		2		2		2		1		1		1			
Vizuális kultúra	2			2		2		1		1		1		1		1			
Dráma és színház									1										
Technika és tervezés	1			1		1		1		1		1		1					
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5			5		5		5		5		5		5		5			
Osztályfőnöki									1		1		1		1		1		
Hittan egyházi intézményben																			
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28				
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2			
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2			
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30				
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30				

Sajátos nevelési igényű kerettanterv

Sajátos nevelési igényű (enyhe értelmi fogyatékos)

Alsó

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam (SNI)																
Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	K.	Sz.t.	V.	Ö.	K.	Sz.t.	V.	Ö.	K.	Sz.t.	V.	Ö.	K.	Sz.t.	V.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	7	1		8	7	1		8	6	1		7	7			7
Idegen nyelvek																
Matematika	4	1		5	4	1		5	3	1	1	5	4	1		5
Informatika									1			1	1			1
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Környezeti ismeret	2			2	2			2	2			2	2			2
Ének-zene	2			2	1		1	2	2			2	2			2
Vizuális kultúra	1		1	2	2			2	2			2	2			2
Életvitel és gyakorlat	1		1	2	1		1	2	1		1	2	1		1	2
Testnevelés és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Össz. óraszám	23	2	2	27	23	2	2	27	23	2	2	27	25	1	1	27

K.: kötelező óra , Sz.t.: szabadon tervezhető óra , V.: Választható, Ö.: összesen

Sajátos nevelési igényű (enyhe értelmi fogyatékos) Felső

Óraterv az SNI-s kerettantervekhez – 5 – 8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	K. .	Sz. t	V. .	Ö. .	K. .	Sz. t	V. .	Ö. .	K. .	Sz. t	V. .	Ö. .	K. .	Sz. t	V. .	Ö. .
Magyar nyelv és irodalom	4	1		5	4	1		5	4			4	4			4
Idegen nyelvek									2	1		3	2	1		3
Matematika	4			4	4			4	4			4	4			4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2			2	2	1		3	2			2	2	1		3
Hon- és népismeret	1			1												
Erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
Természeti ismeret	2	1		3	2		1	3	4	1	1	6	4	1	1	6
Biológia-egészségtan																
Fizika																
Kémia																
Földrajz					1			1	1	1		2	2			2
Ének-zene	2			2	2			2	1			1	1		1	2

Vizuális kultúra	2			2	2			2	1			1	1			1
Dráma és tánc				1												
Informatika	1		1	2	1		1	2	1		1	2	1		1	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1	1			1	2		1	3	1			1
Testnevelés és sport	5			5	5			5	5			5	5			5
Osztályfőnöki	1			1	1			1	1			1	1			1
Össz. óraszám	26	2	1	30	26	2	2	30	29	3	3	35	29	3	3	35

A kötelező óra és az osztály heti időkeret különbözete terhére tartható foglalkozások:

- Egyéb foglalkozások (pl.: napközi, tanulószoba, művészeti és kulturális foglalkozások, stb.)
- Osztálybontás
- Tehetség kibontakoztatása
- HH , HHH-s tanulók felzárkóztatása
- *Beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára, az első–negyedik évfolyamon az eredményes felkészítést szolgáló **egy-három fős differenciált fejlesztést biztosító** foglalkozások,*
- **Egyéni foglalkozás** 1-4. évfolyamon a *tanuló eredményes felkészítésére* vagy magasabb évfolyamon a *tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismételt, legalább heti 2 alkalom.*
- Sportkör, sportágak és tevékenységi formák szerint heti 2 x 45 perc óra
- egyéni foglalkozás súlyos betegség vagy a szakértői bizottság véleménye alapján magántanuló (BTM, SNI): **10 óra**
- - Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható . /Knt.27.§(7)/

Továbbá: Knt.27.§ (5) utolsó mondata alapján:

„Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként **legalább további heti egy-egy óra biztosított** az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEIT, FIGYELEMBE VÉVE A TANKÖNYV TÉRÍTÉSMENTES IGÉNYBEVÉTELE BIZTOSÍTÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGÉT

Az iskolai tankönyvellátás rendjét a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente – az iskola igazgatója határozza meg.

Az iskola igazgatója döntése előtt felméri, hány tanulónak lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból, könyvtárszobából történő tankönyvkölcsönzés, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvekhez való hozzáférés útján, továbbá hányan kívánnak használt tankönyvet vásárolni.

A felmérés eredményéről az iskola igazgatója tájékoztatja az iskolatanácsot és kikéri véleményüket a tankönyvtámogatás rendjének meghatározásához.

Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összegnek legalább huszonöt százalékát tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok, elektronikus adathordozón rögzített tananyag, kis példányszámú tankönyv vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv, tankönyv, elektronikus adathordozón rögzített tananyag az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár, könyvtárszoba állományába kerül.

Az iskola igazgatója kezdeményezi a települési önkormányzatnál annak a rászoruló tanulónak a támogatását, akinek a tankönyvellátását az iskolai tankönyvtámogatás rendszere nem tudja megoldani.

A tankönyvrendelés elkészítéséhez az iskola igazgatója beszerzi az iskolai szülői szervezet (közösség) és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy – az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzübeli támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- a) tartósan beteg,
- b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- d) nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy
- e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (a továbbiakban: normatív kedvezmény). A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell előnyben részesíteni:

- a) tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni – kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg – a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. fejezetében,
- b) sajátos nevelési igényűnek tekinteni foglaltakat kell alkalmazni.

A normatív kedvezményre és a normatív kedvezmény körébe nem tartozó kedvezményre vonatkozó igényt jogszabályban meghatározott igénylőlapra kell bejelenteni. Az igénylő a jogosulatlanul igénybe vett kedvezményért jogszabályban meghatározott módon felel.

A kedvezmények iránti igényt az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben – ha az iskola, vagy jogszabály másként nem rendelkezik, minden év március 1-ig – igénylőlap felhasználásával kell bejelenteni. Az igénybejelentés időpontjáról az iskola az igény-bejelentési határidő előtt legalább tizenöt nappal korábban, írásban köteles értesíteni minden tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

Ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az értesítés ellenére nem élt az igénybejelentés jogával, az igénybejelentés jogvesztő. Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be.

Ha az igényjogosultság a tanulói tankönyvvásárláshoz nyújtott normatív hozzájárulás igénylését követő időpont után áll be – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával teljesítheti az igényt.

Az iskolai tankönyvellátás keretében a tanuló évfolyamonként legfeljebb kétszer alkalommal jogosult a tankönyvjegyzékben szereplő áron megvásárolni ugyanazt a tankönyvet. Második alkalommal a tanuló e jogával akkor élhet, ha a tankönyv használhatatlanná vált, megsemmisült, elveszett, feltéve, hogy nem terheli szándékosság ezek bekövetkeztében, és ezt az iskola igazolja. Ha a tanuló iskolát vált – az e ténnyől kiállított iskolai igazolás felmutatásával – az új iskolában alkalmazott tankönyvet a tankönyvjegyzékben szereplő áron jogosult megvásárolni.

2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Iskolánkban a gyerekek fejlődéséhez igazítva, a Nat szerinti feladatok meghatározásával ösztönözzük a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát végzünk, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás *belső motivációinak*, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók *cselekvő módon* vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók *előzetes ismereteinek*, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az *együttműködő* (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó *differenciálás* a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a *tanulók* egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulás-szervezési technikákat;

- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a *különleges bánásmódot igénylő*, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodnak az egyes területeken *tehetséges tanulók* fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a *tanulási esélyek egyenlőségét* szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

2.5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A Kntv. 27.§ (11) bekezdése és a 20/2012.EMMI rendelet 193.§(3) bekezdése értelmében 2012. szeptember 1-től az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés megtartása első és ötödik évfolyamon minden tanuló számára heti öt testnevelés óra megtartásával történik.

2015/2016-os tanévtől

	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Testnevelés órák száma	5	5	5	5	5	5	5	5
Megvalósítás	5 hagyományos testnevelés óra							

Az iskolai sportkör működési rendje

Sportköri foglalkozás:

Együttműködési megállapodás keretében az Ópályi Községi Sportegyesület keretein belül. Megállapodás a mellékletekben. Évente felülvizsgálva, újra kötve.

Az iskolai sportkör és az iskolavezetés kapcsolatának formája, rendje:

Az intézmény vezetője (vagy helyettese) évente legalább egy alkalommal lelátogatja a sportköri foglalkozást. Célja: A foglalkozás szakmai színvonalának, a tanulói létszámnak, a tanulók haladásának a nyomon követése.

A sportkör/ egyesület vezetője félévkor és év végén írásban beszámol a sportkör munkájáról, működéséről, a sportkör által szervezett sportrendezvényekről, a tanulók részvételéről más sportrendezvényeken.

A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése

A tanuló az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-óraira kell beosztani.

A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát, lehetőség szerint, a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.

Az orvosi szűrővizsgálatot május 15-éig kell elvégezni, kivétel, ha a vizsgálat oka később következik be.

Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a minden-napos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében.

Ha a tanuló a szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelés órákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételét sem.

2.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, EZEK ESETÉBEN a PEDAGÓGUSVÁLASZTÁSA SZABÁLYAI

- Kifejezetten tantárgyat választani az Ópályi Jókai Mór Általános Iskolában nem lehet, hiszen a helyi tantervünkben csak a kötelezően választani szükséges órákat választottuk, azok óraszámát emeltük, hogy a kompetencia szinteket emelni tudjuk.
- Az alább felsorolt egyéb foglalkozásokat egy-egy pedagógus tartja. Választani foglalkozást tud a tanuló.
- A szabadon választható órákat 1-4 évfolyamon felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, valamint művészeti, készségfejlesztő, mozgásos tevékenységekre használjuk fel: mazsorett, tánc, ének, rajz.
- Felső tagozaton magyar, matematika, történelem, rajz (vizuális kultúra), ének(kar), természettudományos tehetséggondozást, felvételi felkészítést, felzárkóztatást és vetélkedőre, versenyekre felkészítést végzünk.

A választható tantárgyak:

- A kötelező tantárgyakon felül választható plusz tantárgyat nem tervezetünk a pedagógiai programunkban, a helyi tantervünkben.
- Választani a meglévő tantárgyak megnövelt óraszámait lehet. Ezen plusz órákban alapértelmezésben a meglévő tananyagtartalom elmélyítését, gyakoroltatását, kompetencia szintre emelését tűztük ki célul.
- Néhány tantárgy – mivel óraszámát a meglévő alacsony óraszámhoz képest százalékos értékben 25% fölött emeltük – tartalmaz új tartalmat, de a fenti célokat szolgálja a bevezetőben leírt helyzetelemzésnek megfelelően (technika és életvitel, vizuális kultúra)

2.7. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

A beszámoltatás, a számonkérésének értékelésének fajtái

Diagnosztikus értékelés:

- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:

- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart, mit tud és mit nem tud vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:

- Feladata, hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

Az értékelés elvei

- Az értékelés, minősítés mindig **előremutató legyen**, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a **tanulói önértékelés** rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Az értékelés feladatai

- a tanulócsoporthoz eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a **tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez**,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Az iskolai beszámoltatás, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két fő követelménye van:

- Tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának a szintjéről, a gyakran előforduló hibákról és hiányosságokról.
- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.
- **Az ellenőrzés formái:**
 - **Szóbeli számonkérés:** pl.: feleltetés, kiselőadás, beszélgetés, stb.
 - **Írásbeli számonkérés:** pl.: témazáró, feladatlap, iskolai dolgozat, stb.
 - **Gyakorlati számonkérés:** pl.: sportteljesítmény értékelése, munkadarabok készítése, gyűjtőmunka, stb.

Az egyes formákból választva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzés, értékelés mikéntjét, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

A tanuló tanulmányi teljesítményének ellenőrzési és értékelési rendszere

A második évfolyam második félévétől és a magasabb évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Az első évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT

JÓL TELJESÍTETT

MEGFELELŐEN TELJESÍTETT

FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

A második, harmadik és negyedik évfolyamon félévkor és év végén, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az első évfolyamon félévkor és év végén a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

A második - nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-19 %:	elégtelen (1)
20-39 %:	elégséges (2)
40-59 %:	közepes (3)
60-79 %:	jó (4)
80- %:	jeles (5)

A második évfolyamtól felfelé a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban minden a helyi tanterv szerint oktatott tantárgyakból elért eredmények minősítésre, osztályozásra kerülnek:

Az SNI és BMT tanulók beszámoltatása során figyelembe kell venni szakvéleményben leírtakat.

Témahetek, projektek lezárása után a programban részt vett tanulókat értékelni kell szövegesen, vagy érdemjeggyel a témában érintett valamennyi tantárgy keretében.

A csoportmunka értékelésekor a nevelő figyelembe veheti a csoporttagok véleményét.

Év közben a tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Félévi és év végi osztályzatoknál a kiemelkedően teljesítő tanuló szaktárgyi dicséretben részesíthető.

Mentesítés az értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivétel a hatodik osztályt el nem végző, tizenhatodik életévét betöltő tanuló – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönten.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait a magántanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Egyéni tanrend alapján készülő tanuló:

Amennyiben a tanulót felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól félévkor és év végén tudásáról osztályozó vizsgán kell számot adnia.

A tanulónak az osztályozó vizsgára történő felkészülésről a szülőnek kell gondoskodnia. Az igazgató előzetes engedélyével részt vehet a tanórai és egyéb foglalkozásokon.

Ha a tanuló a szakértői bizottság véleménye vagy szakorvosi vélemény alapján magántanuló, az osztályozó vizsgára történő felkészítésről az iskolának kell gondoskodnia.

Ha az év végi osztályozó vizsgán a tanuló számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik javító vizsgát tehet. Javító vizsga letételére augusztus 15. és augusztus 31-e közötti időszakban kerülhet sor.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás és szorgalom értékelése

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás(5), jó(4), változó(3), rossz (2)** minősítéseket használjuk.
- A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
 - a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
 - tisztelettudó;
 - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
 - b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja;
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
 - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
 - c) **Változó (3)** az a tanuló, aki:
 - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;

- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás(5), jó(4), változó(3), hanyag(2)** minősítést használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az ellenőrzés és értékelés a gyerekért történik, segíti a szülő és a pedagógus közös gondolkodását a gyermek fejlődéséről. Összhangban kell lennie a NAT-tal, a pedagógiai programunkkal, a helyi tantervi rendszerrel.

Az értékelés sugalmazza azt az elvárást, amely szerint a gyerek legyen aktív részese a fejlődésnek, vállaljon felelősséget, szerepet saját tanulásában.

Értékelés során figyelembe vesszük az életkori és tantárgyi sajátosságokat, a gyermek önmagához mért fejlődését, képességét, lehetőségeit, hogy reális és méltányos értékelést tudjunk adni. Rendszeresen és folyamatosan ellenőrizzük, értékelünk. Törekszünk arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a gyerekről. A tanulási-tanítási folyamatban megerősítő, korrigáló, fejlesztő hatású legyen az értékelésünk!

A szöveges értékelés legyen személyre szabott, differenciált, árnyalt, hogy a diákok valódi figyelmet, odafigyelést, segítőkészséget tapasztalhassanak a pedagógus részéről, értékelésünk legyen előremutató, az elérendő célhoz konkrétan utat mutató.

Az érdemjeggyel való értékelés tükrözze a tanuló valós teljesítményét, tudását, vegye figyelembe a számon kért anyag mennyiségét, súlyát.

Minden értékelésünk legyen egyértelmű, a tanuló és a szülő számára is közérthető, szöveges értékeléseink során törekszünk a pontos, nyelvi, stilisztikai szempontból igényes fogalmazásra. Értékelésünk során mintát adunk a gyerekeknek az értékelés, kritika, visszajelzés kommunikációjára, alapvetően járulunk hozzá saját önértékelésük, értékrendjük kialakulásához.

Az ellenőrzés és értékelés módjai tanítási órán

Mindennapos ellenőrzés, számonkérés: felszerelés, házi feladat ellenőrzése, javítása, esetenkénti értékelése; szóbeli vagy írásbeli számonkérés az előző órán feladott tananyagból, órai munka értékelése szóban és / vagy érdemjeggyel.

Tanmenetekben tervezett ellenőrzés, számonkérés: témazáró dolgozatok írása; felmérések írása (iskolai munkatervben tervezett, beütemezett forma).

Egyéb ellenőrzések, számonkérések: beszámolók, kiselőadások értékelése; önálló órai feladat értékelése; tanulói kísérlet értékelése; munkadarab értékelése; gyakorlati tevékenység értékelése (testnevelés, informatika, technika).

Az ellenőrzés és értékelés követelményei

Az órai számonkérés során:

Törekedjünk a változatosságra, a szóbeli és írásbeli ellenőrzés megfelelő arányára;

Fordítsunk figyelmet a helyes nyelvhasználatra szóbeli és írásbeli szövegalkotást igénylő feladatok adásával;

A speciális tanulási problémával küzdő tanulók esetében a tanulási képességeket vizsgáló bizottság javaslatának megfelelő számonkérési formák alkalmazására törekszünk.

A témazáró dolgozatok és felmérések:

Írását előre be kell jelenteni a tanulóknak;

Egy napon maximum kettőt lehet egy tanulóval íratni;

Témaköreit az előző órán/órákon köteles a szaktanár összefoglalni és feladattípusait a téma feldolgozása és az összefoglalás során gyakorolni;

Javítása és értékelése lehetőleg 2 héten belül történjen meg;

A szülői értekezleteken és a fogadóórákon a szülők számára legyenek megtekinthetők.

Az egyéb tevékenységek:

Ellenőrzése és értékelése előre bejelentett időben és módon történhet.

A tanulók teljesítményének értékelése a tanév végén:

A tanulók - a tanév rendjében meghatározott időpontban – félévi és év végi értékelést kapnak.

A félévi értékelés az ellenőrző útján tájékoztatja a szülőt és gyermeket az első félévben elért eredményeiről. Ennek célja, hogy a szülő – pedagógus – gyermek az év végéig megtarthassa vagy megváltoztathassa a tanítás-tanulás módszereit, a gyermek munkához való viszonyát, a szülő segítő, ellenőrző szerepét.

A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;

az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a tantárgytól függően a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

- az ének-zene, a rajz, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva, a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül. (A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon év közben az értékelés módja: fekete, piros, zöld pont, csillag.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanulónak félévenként legalább három érdemjegyet kell szereznie.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére a pedagógiai célok és feladatok megvalósítása érdekében megfelelő mennyiségű szóbeli, és írásbeli házi feladatot kapnak;
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik órától a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az egyéni képességfejlesztést szolgálják a csoportbontások, a tehetséggondozás, felzárkóztatás

A képzés alapvető szervezeti formája az osztályrendszerű tanítás. Hagyományos évfolyamokra épített tanulócsoporthok (osztályok) működnek.

A párhuzamos osztályok lehetővé teszik a képesség szerinti csoportbontást alapvetően matematika, magyar, idegen nyelv és informatika és természetismeret órákon, amely segíti a céloknak való jobb megfelelést.

A csoportbontás vezérlő elve tehát a képességek jobb kibontakoztatásának lehetősége, a differenciált foglalkozás.

A csoportok év közben mindkét irányban átjárhatóak.

A képességen túl figyelembe kell venni az akaratot, a tanuláshoz, órai munkához való hozzáállást, a veszélyeztetettség szintjét!

A 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben ezen túlmenően szükség lesz az SNI-s tanulók kiemelésére olyan órákról, ahol az óraszám eltér a normál tanterv szerint haladókétól. Ezek elsősorban az idegen nyelv, informatika, technika, szemben a vizuális kultúra.

Mivel a tanulónak egész nap az iskolában kell lennie, ezeket az órákat szembe kell állítanunk órarendben egymással, ami azt jelenti, hogy további tanárt igényel egy óra. Ilyenkor un. egyéb órát állítunk be, amelyekkel segíteni tudjuk tanulóink tudását.

Csoportot kell bontani erkölcsstan, ill. hit és erkölcsstan órára. Szükség lesz megállapodni a lelkészekkel, hogy a tanulókat vigyék el az iskolából a foglalkozásokra.

2.9. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTURÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAGOK- kidolgozás alatt

2.10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban évente elvégezzük a tanulók fizikai és motorikus képességeinek a felmérését (ősszel és tavasszal). A NETFIT teszttel kapcsolatos követelmény, hogy kevés eszközzel, minél egyszerűbben, bárhol végrehajthatók legyenek, s valóban mutassák a tanulók fizikai képességeit. A felsős évfolyamok eredményeit a rendszerben a testnevelők rögzítik.

.

A rendszer lehetővé teszi a tanulók fejlődése során az alapvető fizikai tulajdonságok mérését. A tesztek nem képzik a tantervek tartalmát, és hogy a mérés célja megvalósuljon nem szabad azokat betanítani és gyakorolni.

A vizsgálatok megszervezése

- A teszt-vizsgálat értéke és hatékonysága nagymértékben a szigorú gyakorlati végrehajtáson és a tanulóknak a testnevelő tanártól kapott motiváltságán múlik.
- A vizsgálatot a testnevelő tanár végzi az osztályban, de bárki végezheti, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik, így más szakos tanárok is.
- A tesztekkel évente , a tanév végén kell végeztetni.
- A tesztekkel a kézikönyvben szereplő sorrendben kell elvégeztetni. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az egyensúlyi teszt mindig a kezdő s az állóképességi futás az utolsó kell, hogy legyen, a tanulóknak mindig megfelelő pihenési időt kell hagyni a tesztek között.
- A motiváció növelése miatt rendkívül fontos, hogy a teszt levezetője tisztában legyen, miért végeztetjük el a tesztekkel, és hogyan értelmezzük az eredményeket.
- Az összehasonlíthatóság érdekében a tesztek végrehajtási körülményeinek hasonlóknak kell lenniük minden diáknál, minden részletben (helyszín, eszköz, hőmérséklet, stb.)
- A tesztek eredményeit minden gyermeknek személyre szólóan kell megadni. Az értékelő lapot 3 példányban kell készíteni. Az egyik lap a gyereké, hogy lássa, hol áll korábbi teljesítményéhez, az osztályátlaghoz és (amennyiben lehetséges) az országos átlaghoz képest. A másik példány a szülőké, hogy tisztán lássanak és ösztönözhessek gyermekeiket fizikai fittségük fejlesztésére, a harmadik példányt a központi adatfeldolgozónak kell megküldeni

2.11. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETNEVELÉSI ELVEK

2.11.1 Az egészségnevelés

Cél: Az életmód kedvező irányú befolyásolása, s így a népegészségügyi helyzet gyökeres javítása.

Specifikus célok:

- Cselekvésen alapuló egészségtudatos magatartás kialakítása.
- Egészségkockázati tényezők befolyásolása, megelőzési és egészségfejlesztési programokkal.

- Szülők – gyermekek – pedagógusok együttműködésének erősítése. Alapelvek:
 - A tantestület egésze által elfogadott egészségfejlesztő politika épüljön be a mindennapi iskolai gyakorlatba, tantárgyi programokba, tanmenetekbe, osztályfőnöki munkatervbe, tanórán kívüli programok terveibe.
 - Az intézményünkben teremtsünk olyan egészségfejlesztő környezetet, melyben minden munkaközösség a maga területén részt vesz a fejlesztő munkában.
 - Intézményünk szolgáltatási rendszerében olyan egységes szemlélet alapján működő gyakorlat alakítsunk ki, amely hozzájárul az egészség megőrzéséhez, fejlesztéséhez.

Feladataink:

- dohányzás visszaszorítása
- alkohol és drogprevenció
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése
- az aktív testmozgás elterjesztése
- az egészséges fizikai környezet kialakítása
- a lelki egészségvédelem megerősítése
- a mozgásszervi betegségek és az abból eredő szövődmények csökkentése
- egészséget támogató környezet kialakítása
- egészség fejlesztési programok a gyermek és ifjúsági korosztály számára
- a család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé
- kedvező irányba változzék a intézményrendszer légköre
- stresszmentes munkahely (tanár, diák) megteremtése
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése.

Ezek megvalósítása érdekében együttműködünk:

- a SZKTT Humán Szolgáltató Központtal
- a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálattal
- iskolaorvossal
- iskolavédőnővel
- fogorvossal
- az Országos Mentőszolgálattal
- a rendőrség bűnmegelőzési osztályával.

A megvalósítás színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki, biológia, erkölcstan, természetismeret, környezetismeret, rajz, technika, testnevelés.

Tanórán kívüli: szakkörök, előadások, versenyek, vetélkedők, egészségnevelési projektnap, napközi, akciókba való bekapcsolódás

- Az iskolai egészségnevelést szolgáló alapvető tevékenységek:
- Balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása (általános, speciális: testnevelés, technika, kémia tantárgyak esetében).

Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása.

- A szülőértekezletek a szülők meggyőzésére és a programokba való bevonásába sok lehetőséget nyújtanak, így valósítható meg a kétgenerációs egészségnevelés a szülők és a család egészséges életmódra nevelése, szemléletformálása érdekében (szülők - pedagógusok együttműködése)
- A DÖK is aktívan részt vesz az egészségnevelési program végrehajtásában Iskolaszervezési teendők az egészségnevelés érdekében
 - Gondoskodás az osztálytermek szellőztetéséről.
 - Tájékozódás a tanulók tanulását befolyásoló egészségi állapotáról, részképesség zavarokról, az ezzel kap- csolatos feladatok megjelenítése az iskolai dokumentumokban.
 - Az osztálytermek berendezése, világítása feleljen meg a tanulók egészségének megőrzését szolgáló felté- teleknek.
 - Ülésrendek kialakítása, változtatása a tanulók egyéni problémáihoz igazodva (rövidlátás, hallászavar, stb.).
 - a napi munkarend, órarend kialakításánál az intézmény figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, mozgásigényét, terhelhetőségét. A napi munkarendbe beépül a mindennapi testedzés.
 - megfelelő idő biztosítása az étkezésekre, az ebédelésre minimum 20 perc
 - a levegőzés biztosítása valamennyi tanuló számára a délelőtti tanítási időszakban, a délutáni napköziben
 - tisztasági verseny

2.12. A környezeti nevelés

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntartha- tósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés átfogja a személyiség kognitív és nem kognitív tartományait, alakítja az érzelmi viszonyulásokat, értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, és életvitelének tudatos hangolására, beleértve az önkorlátozást is.

- A környezeti nevelés hosszú távú céljai:
 - tudatos környezetvédő magatartás és életvitel kialakítása
 - a környezeti károk megelőzésére való törekvés
 - a környezet értékeinek megőrzése, gyarapítása
 - bekapcsolódás az iskola és a lakóhely környezetvédelmi problémáinak megoldásába.
- Alapelvek:
 - szemléletformálás

- ok-okozati összefüggések megláttatása
- folyamatosság
- tevékenykedtetés.
- **Feladatok:**
 - természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
 - globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása
 - helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
 - a természet szeretetére nevelés
 - a mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés
 - saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés
 - népi hagyományaink, népszokásaink megismertetése
 - a természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása
 - a lakóhelyünk közelében található természeti értékek megismertetése
 - a természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása – kézműves foglalkozások keretében
 - a hatvani Környezeti-és energetikai non-profit információs központban az iskola valamennyi tanulóját elvisszük, ahol megismerhetik a földhő- és a napenergia-hasznosítás módozatait, az energiahatékony építési módokat és azok előnyeit, az árnyékolás és szellőztetés technológiáját és előnyeit, a víztakarékosság, a többlépcsős vízhasználat, valamint az eső-vízhasznosítás megoldásait, továbbá a környezettudatos keréscsészeti megoldások összességét - a komposztálás, a szelektív hulladékgyűjtés, a helyes fajtahasználat, a csepegtető öntözés gyakorlatát és előnyeit.
- A környezeti nevelés színterei iskolánkban:

Tanórai keretek

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei:

- Magyar nyelv és irodalom
 - a tanulók: ismerjék meg közvetlen természetes és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
 - egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét, szóbeli és írásbeli kommunikáció során
 - törekedjenek az anyanyelv védelmére.

- Történelem
 - a tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
 - tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
 - ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
 - értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.
- Idegen nyelv
 - legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.
- Matematika
 - legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére ,
 - tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
 - tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni,
 - a tanulóknál alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
 - alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.
- Fizika
 - a tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
 - ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (zaj, rezgés, sugárzás) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
 - ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat.
- Földrajz
 - a tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
 - ismerjék meg a világ globális problémáit,
 - ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.
- Biológia
 - ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
 - ismerjék meg a környezet - egészségügyi problémáit,
 - legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére.

- Kémia
 - A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
 - legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
 - értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.
- Ének - zene
 - a tanulók ismerjék fel a természeti illetve művészet szépség rokonságát és azonosságát,
 - ismerjék meg a természet szenei ábrázolásának módjait,
 - fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
 - vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét.
- Rajz és vizuális kultúra
 - ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
 - ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére, tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
 - Ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
 - legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően,
 - tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre.
- Testnevelés
 - a tanulók fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
 - értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy környezetszennyezés az egészségre veszélyes.
- Életvitel és gyakorlati ismeretek
 - a tanulók tudjanak tájékozódni a mesterséges környezetben,
 - ismerjék az ember alkotta környezet legfontosabb jellemzőit,
 - tartsák fontosnak a környezet és természet védelmét egyéni biztonságuk érdekében.
- Osztályfőnöki teendők

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanóra keretét megbontó tevékenységeket. A közös osztálykirándulásokat, vetélkedőket, különböző akciókban való közös részvételt.

Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése.

Tanulóit nevelje: az iskolai és osztály környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes, gondos, alakítására.

- A tanórán kívüli környezeti nevelés megvalósulási formái
- A környezetvédelemhez kapcsolódó jeles napok:

Február 1. A Tisza élővilágának emléknapja Április 22. A Föld napja

Május 10. Madarak és fák napja

- Hulladékgyűjtés
- Szárazelem gyűjtése
- kupakgyűjtés
- tantermek állandó jellegű, és ünnepekhez kötött díszítése
- folyosók díszítése,
- TeSzedd! szemétygyűjtési akcióban való részvétel
- Látogatás a mátészalkai Környezeti-és energetikai non-profit információs központban

3.1. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés;
- a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;

A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Az iskolai hátrányok rendszere

A tevékenységrendszer, az iskolai tevékenységszervezés szolgálja a teljesítő képes és helytállni képes gyermeki-ifjú személyiség kialakulását, amely személyiség-felfogásunk kulcshatárát jelöli.

Ez a helytállási képesség-együttes magában foglalja egyebek mellett a közösségben való együttélés értelmi és érzelmi képességeit, a kooperativitást, a kreativitást, a kritikai szellemet, a felelősségvállalást, a megbízhatóságot.

A pedagógiai rendszer tényleges hatásának döntő tényezője az iskola légköre, szellemisége pszichés klímája.

A kívánatos légkör kialakításában az alábbi tényezőknek tulajdonítunk különös fontosságot:

- a nevelőtestület gyermekismerete, gyermekközpontú, gyermektisztelő értékrendje,
- az iskolai tevékenységrendszer gazdagsága,
- az iskoláért, az iskolaközösségért érzett felelősség intenzitása,
- a hagyományrendszer,
- a szülőkkel való kapcsolat milyensége.

Az iskolai tanulási folyamatban különösen fontos tényezőnek tekintjük, hogy a pedagógusok a lehetőségekhez mérten igazodjanak a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményeikhez.

E cél eléréséhez az alábbi tanítási módszereket és szervezeti formákat alkalmazzuk:

- az 1-4.évfolyamon a gyorsabb beilleszkedést és indulást, a hatékonyabb tanulást segíteni **egész napos oktatást** szervezünk
- az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulóknak felzárkóztató foglalkozást szervezünk
- a felső tagozatban a lemaradók segítésére évfolyamonként felzárkóztató foglalkozást biztosítunk
- pedagógusaink az egyes tanítási órákon előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, az ismétlésnél a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- a 8. évfolyamon az eredményes felvételi és a továbbtanulás segítésére felkészítő, előkészítő foglalkozásokat szervezünk.

Fontos feladat hárul iskolánkra a szociális hátrányok, a beilleszkedési, a magatartási, tanulási nehézségek enyhítésében. Napjainkban egyre több család kerül nehéz helyzetbe. A megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt egyre több gyerek válik hátrányos helyzetűvé. Iskolánk eddig is sokat tett a hátrányok kompenzálása érdekében.

A hátrányok típusai:

• Családi hátrányok

- Olyan tanulók tartoznak ide, akik mögött nem stabil, gondoskodó a család
- Nevelőszülő gondoskodik a gyerekekről.
- Felbomlott család, elváltak vagy meghalt az egyik szülő.
- Előfordul, hogy a hátrány abból származik, hogy a szülők tartósan betegek, leszázalékoltak, pszichésen kiegyensúlyozatlanok, deviáns életvezetést folytatnak.

Mit teszünk a hátrányok kompenzálása érdekében az iskolában?

- Részvétel kulturális rendezvényeken, szabadidős programokon (farsang, Kazinczy-hét, mikulás és karácsonyi rendezvények, filharmónia bérlet).
- Részvétel szakkörökön.
- Sportversenyeken való ingyenes részvétel.
- Reggeli ügyelet 7,15 órától.
- Szünidei programok szervezése (nyári tábor) felvilágosító, mentálhigiénés tájékoztatók tartása.

• Anyagi hátrányok

Azok a családok sorolhatók ide, amelyek nem képesek az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani, mert nem képesek rendszeres munkára

(meghaltak, betegek, deviánsak). Munkanélküliek, vagy magas az eltartottak aránya és alacsony a munkaképes eltartók aránya.

Iskolánk feladata ennek a hátrálynak a kompenzálására:

- kedvezményes étkeztetés,
- napközis elhelyezés,
- alapítványi támogatások (gyermeknap támogatás)
- gyűjtési akciók (ruha, könyv).

• Kisebbségi, etnikai hátrányok

Az etnikai hátrányok kompenzálásának iskolai feladatai:

- a másság elfogadtatása az iskola minden tanulójaival dolgozójaival,
- együttműködési formák a szülőkkel,
- felzárkóztató programok,
- együttműködés a kisebbségi önkormányzattal,
- kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal.

• Tanulási hátrányok

Az a tanuló tartozik ide, aki nem rendelkezik megfelelő képességgel a tananyag elsajátításához, nincs kellőképpen motiválva a tanulásra.

A tanulási hátrányok kompenzálása iskolánkban:

- Differenciált foglalkoztatás tanórán,
- Iskolaotthonos 1-2. évfolyamon
- részproblémákkal küszködő gyerekek integrált oktatása,
- megfelelő olvasástanítási módszer kiválasztása,
- szakszolgálat igénybe vétele
- óvoda, iskola kapcsolata.

Az egyes hátrányfajták nem függetlenek egymástól. A hátrányos helyzet folyamatnak is felfogható. Ehhez a tevékenységhez a pedagógus hozzáértése mellett szeretet, megértés, a tanítvány iránti bizalom és pedagógus-lelkiismeret kell.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- **iskolaotthon, egész napos iskola**
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- **a napközi otthon;**
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- **az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;**
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;

szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

3.2. AZ INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉG-KIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS RENDJE

Iskolánk részt vesz az integrációs és képesség kibontakoztató programban. Az integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakozásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben a szülőt, a családot mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanuló követés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat mint pl.:

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete
- Az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése

Az integrációs (együttnevelő) program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia.

Elvárható eredmények:

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, melyek az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak,

- az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, és együttnevelésre,
- multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe,
- az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel,
- az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HHH tanulók száma,
- csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma,
- csökken az iskolai hiányzások óraszám,
- csökken a HHH tanulók körében a magántanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló HHH tanulók száma,
- az adott intézményben az országos kompetencia mérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

Intézményi önértékelés: tanév végén.

4.1. A TANULÓK JUTALMAZÁS ELVEI ÉS FORMÁI

A jutalmazás és büntetés iskolai elvei

Azt a tanulót, aki képességihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái.

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

szaktanári dicséret,

nevelői dicséret,

osztályfőnöki dicséret,

igazgatói dicséret,

nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

szaktárgyi teljesítményért,

példamutató magatartásért,

kiemelkedő szorgalomért,

példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben és könyvjutalomban részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben és könyvjutalomban részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,

vagy a házirend előírásait megszegi,

vagy igazolatlanul mulaszt,

vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

AZ ISKOLAI FEGYELMI büntetések formái

- Azt a tanulót, aki kötelezettségeinek nem tesz eleget, illetőleg az iskolai rendszabályokat (házirendet) megsérti, fegyelmező intézkedésben (figyelmeztetésben, intésben, illetőleg megrovás fegyelmi büntetésben) részesítjük.
- A fegyelmező intézkedésnek igazodnia kell a tanuló életkori sajátosságaihoz, arányban kell lennie a terhére rótt kötelezettségszegéssel.

Formái:

ügyeletes tanári figyelmeztetés,

szaktanári figyelmeztetés;

nevelői figyelmeztetés;

osztályfőnöki figyelmeztetés;

osztályfőnöki intés;

igazgatói figyelmeztetés;

igazgatói intés;

tantestületi figyelmeztetés;

tantestületi intés;

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető:

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás

- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától” és a „kizárás az „iskolából” csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható.

Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Ha a szülő kezdeményezésére tizenöt napon belül nem sikerül új iskolát keresni, a Kormányhivatal hét napon belül másik iskolát jelöl ki a tanuló számára.

Az „áthelyezés másik iskolába” fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a másik iskola igazgatójával megállapodik a tanuló átvételéről.

A „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése ,megvonása” fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozik.

Fegyelmi eljárás szabályai:

- a kötelezettségszegéstől számított három hónapon belül indítható (kivétel, ha büntető –vagy szabálysértési eljárás indult és az nem végződött felmentéssel),
- fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát és értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni.
- a fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza,
- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, ha kiskorú, szülőjét is értesíteni kell, be kell vonni,
- ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása miatt indokolt, fegyelmi tárgyalást kell tartani.

Fegyelmi tárgyalás:

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására legalább háromtagú fegyelmi bizottságot kell létrehozni a nevelőtestület tagjaiból.

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására a 20/2012. EMMI rendelet 53-62.§ rendelkezéseit kell alkalmazni.

4.2. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

A gyermek, a tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok

Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell a házirendben foglalt szabályok szerint. A késések idejét össze kell adni. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról.

A beteg tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt.

Ha a pedagógus megítélése szerint a tanuló beteg, gondoskodik a többi tanulótól való elkülönítéséről, és iskola a lehető legrövidebb időn belül értesíti a tanuló szüleit.

Orvosnak kell igazolnia azt, hogy a tanuló ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon. Az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is.

Közlekedési nevelés

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hall-hatunk közlekedési balesetokról. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kultúrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkorától a családok alakíthatják ki leg-inkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere:

Elméleti oktatás

- Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg.
- Felső tagozaton a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

Gyakorlati alkalmazás

- Iskolán kívüli programok, kirándulások alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra. Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire).

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Drámaórák, ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés.
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése.
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.

Önálló tanulás

Cél: egyéni tanulási tevékenységgel önálló ismeretszerzés, az ismeretek alkalmazása.

Általános fejlesztési követelmények

A gyermek:

- ismerje és alkalmazza az életkorának megfelelő, tanuláshoz szükséges higiénés szokásokat
- legyen képes igényes, kitartó munkavégzésre,
- ismerje és alkalmazza a számára célszerű tanulási technikákat
- legyen képes együttműködésre
- legyen képes önértékelésre és társai munkájának reális értékelésére
- alakuljon ki az önművelődés igénye, az önálló ismeretszerzés képessége.

Részletes fejlesztési követelmények:

- legyen képes feladatait önállóan megjegyezni és felidézni, a megfelelő munkaeszközöket kiválasztani, használni
- legyen képes a tanulást megtervezni, időbeosztást készíteni
- ismerje és alkalmazza a tantárgyak tanulásának számára célszerű sorrendjét
- legyen képes a tankönyvi anyagegységek célszerű tanulási technikával való elsajátítására
- tartson a tanulás közben szünetet
- legyen képes önellenőrzésre, írásmunkája alaki, helyesírási, tartalmi javítására
- tartson a tanulás közben szünetet
- legyen képes önellenőrzésre, írásmunkája alaki, helyesírási, tartalmi javítására

Alsó tagozatban a tanulás időtartama évfolyamonként változik. Ez a tény a gyermekek életkori sajátosságaival, szellemi terhelhetőségével és az elsajátítható tananyag mennyiségével függ össze.

Az iskolaotthonos tanítók feladatai:

- otthonos, esztétikus környezet kialakítása, folyamatos megtartása
- az önálló tanulás nyugodt légkörének megteremtése, az önálló tanulás idejének biztosítása
- az önálló tanulásnak biztosítani kell a másnapra való felkészülést
- az önálló tanulás alatt a tanulás technikáját is tanítják a gyerekeknek, gyakoroltatják, ellenőrzik (felszerelés előkészítése, tantárgyak sorrendje, időbeosztás, kiegészítő könyvek, lexikonok használata). Szükség esetén segítenek a tanulóknak. Minden tanulónál elvégzik a feladatok mennyiségi ellenőrzését, s néhány tanulónál a minőségi ellenőrzést is.

Szabadidős tevékenységek:

- A szabadidős tevékenységeket a nevelő kezdeményezi, vezeti.
- A szabadidős tevékenységek csoportközi foglalkozásban is szervezhetők.
- Minden tevékenységnél fontos az illemszabályok tanítása, gyakoroltatása lehetőleg élő helyzetekben.

Egész napos iskola

Az általános iskola egész napos iskolaként működik, így az oktatásért felelős miniszter által kiadott nevelési-oktatási program szerint szervezzük az oktatást.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje.

Az iskola 2020. július 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.

A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézmény igazgatója jóváhagyásával válik érvényessé.

A fenntartó egyetértésére akkor van szükség, ha a pedagógiai program érvénybe lépéséhez a fenntartóra többletköltség hárul.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy példánya az iskola könyvtárában van elhelyezve, ahol a szülők azt szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai program az iskola honlapján is megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- fenntartónál

A pedagógiai program módosított változatát (ebben a formájában, egységes szerkezetben) a hozzá külön dokumentumként csatolt helyi tantervvel együtt az alsós, felsős és osztályfőnöki és gyermekvédelmi munkaközösség, az intézményi tanács, a nemzetiségi önkormányzat, működtető önkormányzat a nevelőtestületnek elfogadásra, az igazgatónak jóváhagyásra javasolja, melyet lent, aláírásukkal igazolnak.

Az igazgató kijelenti, hogy e pedagógiai program az előző – 2013. március 27-én elfogadott programhoz képest –, valamint a program elején hivatkozott jogszabályi előírásokhoz képest többletkötelezettséget nem igényel sem a működtető önkormányzattól, sem a fenntartó KLIKK-től.

Ópályi, 2020. június 30.

Drabik Péter
intézményvezető

Tartalomjegyzék

A nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai . 4

A személyiség olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus, funkcionális rendszer, amely veleszületett testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán, a társadalmi és természeti környezettel való folytonos kölcsönhatásban, állandó fejlődés és változás folyamatában, „én tudata” birtokában többé –kevésbé tudatos viselkedésválasztással határozza meg önmagát. 13

A személyiséget a biológiai tényezők és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A személyiség jellege, kialakulása tehát az örökletes és környezeti hatások illetve ezek interakciójának, egymásra hatásának eredménye és ezek eredője. Az emberbe az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg, melyek génjeiben, azok kódjában benne van. A környezeti hatások – társadalom, nevelőintézmények, család – befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és milyen mértékben és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között **a legjelentősebb a nevelés - oktatás személyiségformáló hatása.. 13**

<i>Mi az egészségfejlesztés?</i>	15
<i>Az életmód szerepe</i>	15
<i>Az iskola szerepe és lehetősége</i>	16
<i>Az egészségnevelés:</i>	16
<i>Alapelvek</i>	16
<i>Az egészségnevelés célja</i>	17
<i>Az egészségnevelés feladatai</i>	18
<i>Az egészségnevelés területei:</i>	18
<i>Fejlesztési követelmények</i>	19
<i>Egészségügyi prevenció az iskolában</i>	20
<i>Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok</i>	22
<i>Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:</i>	22
<i>A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:</i>	25
<i>A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:</i>	26
<i>Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</i>	27
<i>Sajátos nevelési igényű tanuló</i>	28
<i>Integrált nevelés, oktatás:</i>	29
<i>Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek</i>	30
<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása</i>	31
<i>A kiemelten tehetséges tanulókkal történő foglalkozás</i>	32
<i>A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	33
<i>Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása</i>	35
<i>A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató programja</i>	35
<i>Az esélyegyenlőség biztosítása</i>	36
<i>Diákönkormányzat</i>	37
<i>Diákközyűlés:</i>	38
<i>A szülők, pedagógusok együttműködésének formái</i>	38
<i>A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:</i>	38
<i>Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő tevékenységi formákat ajánlja:</i>	39
<i>Kapcsolat a nevelésben együttműködő intézményekkel</i>	39
<i>Az iskola külső és belső partnerei</i>	39
<i>A nevelőtestület</i>	40
<i>Kapcsolat a tanulókkal</i>	40
<i>A vizsgaszabályzat hatálya, célja</i>	40
<i>A vizsgatárgyak részei és követelményei</i>	41

<i>A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai</i>	43
<i>Tanulói jogviszony:</i>	44
<i>Tanulói felvétel:</i>	44
<i>Különleges helyzetű tanuló az a tanuló, akinek:</i>	45
(kifutó rendszerben)	52
<i>Testnevelés és sport</i>	52
<i>Az 5–8. évfolyamon</i>	52
<i>A NAT műveltségi területei</i>	53
<i>Ember a természetben</i>	53
<i>Évfolyamok</i>	58
Magyar nyelv és irodalom	58
Informatika (médiaismeret)	59
<i>Számadatok az iskolai óratervekhez</i>	59
<i>Évfolyamok</i>	59
<i>Kötelező tanórák</i>	59
<i>Mindösszesen</i>	59
<i>Évfolyamok</i>	60
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	60
<i>Élő idegen nyelv</i>	60
Informatika	60
(benne könyvtár- és médiaismeret)	60
Az iskola által választott új kerettanterv	61
<i>Választott kerettantervek:</i>	62
<i>Új kerettanterv adaptált óraterv:</i>	62
Alsó	62
Felső:	63
A 2020 Nat bevezetési üteme	65
Sajátos nevelési igényű kerettanterv	67
A kötelező óra és az osztály heti időkeret különbözete terhére tartható foglalkozások:	69
1. évf.	73
2. évf.	73
3. évf.	73
4. évf.	73
5. évf.	73
6. évf.	73
7. évf.	73
8. évf.	73
Testnevelés órák száma	73
5	73
5	73

5.....	73
5.....	73
5.....	73
5.....	73
5.....	73
5.....	73
Megvalósítás.....	73
5 hagyományos	73
<i>A tanuló tanulmányi teljesítményének ellenőrzési és értékelési rendszere.....</i>	<i>75</i>
MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	77
<i>A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....</i>	<i>78</i>
<i>Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátai</i>	<i>82</i>
<i>Az iskolai hátrányok rendszere.....</i>	<i>91</i>
<i>A jutalmazás és büntetés iskolai elvei</i>	<i>95</i>
AZ ISKOLAI FEGYELMI büntetések formái.....	96
<i>Közlekedési nevelés</i>	<i>98</i>
Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése	98
Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása	99
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL	
KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	101
<i>A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata</i>	<i>101</i>
<i>A pedagógiai program módosítása.....</i>	<i>101</i>